პროლეტარეთო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

1976 კვირა 11 იანვარი № 9 (16439) ფასი 2 კაპ. 1976

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

ფართო გზა — თაოსნობას

□ ახალი წლის პირველი დღეებიდანვე ჩავუყაროთ მტკიცე საფუძველი მთელი წლის უხვ მოსავალს! — მოუწოდებს თანამოსაქმეებს გურჯაანელი მევენახე მიხეილ მარჩილაშვილი.

□ კასპელ მეცემენტეთა დაპირებაა წელს გეგმის გადამეტებით გამოუშვანო ორი ათასი ტონა ცემენტი, 300 ათასი ცალი პიროგითი ფილა შიფერი და 400 კუბური მეტრი ბლოკი.

□ თვის დავალება — 22 იანვრისათვის! — ასე გადაწყვიტა ახალციხის დიატომიტის შახტის კოლექტივმა.

XXV ყრილობის უსასხვედრად

საქართველოს კპ XXV ყრილობის დელეგატი

მევენახის გულისთქმა

ახალოვანი მევენახე, გურჯაანის რაიონის სოფელ შრომის მევენახეობის საბჭოთა მეურნეობის ბრიგადირი, მრავალი ორდენებისა და მედლების კავალერი, კომუნისტი მიხეილ მარჩილაშვილი ამ დღეებში გურჯაანის რაიონულმა პარტიულმა კონფერენციამ საქართველოს კომპარტიის XXV ყრილობის დელეგატად აირჩია. შრომისმოყვარე ბრიგადირი ინიციატივით გამოვიდა და თანამოსაქმეებს მოუწოდა 1976 წლის პირველივე დღეებიდან გააჩაღონ ენერგიული შრომა სოფლის მეურნეობის კეთილდღეობის სიუხვისათვის, რომ აქედანვე ჩაუყარონ მტკიცე საფუძველი ახალი ხუთწლედის დავალებათა გადამეტებით შესრულებას.

ვბეჭდავთ მევენახე ბრიგადირის მიხეილ მარჩილაშვილის წერილს.

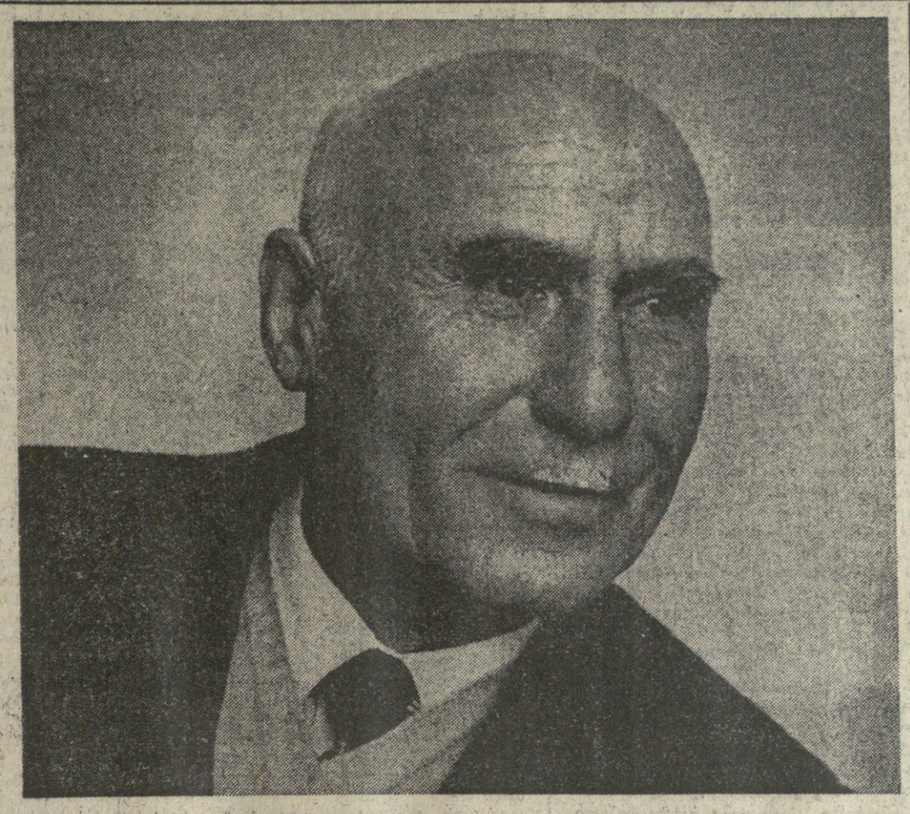

მ. მარჩილაშვილი — ფოტო.

ამას წინათ გაზეთ „კომუნისტში“ ჩვენი ახალგანთქმული მწერლის კონსტანტინე ლორთქიფანიძის მეტად საინტერესო წერილი „სიტყვას ხალმე უყვარს“ წავიკითხე. იგი წერს: „როდესაც კაცი — შენებული ახალი ქვეყნისა, — უკან მოიხედავს, ერთი რამ საფიქრალ-საწუხარი მუდამ რჩება: ყველაფერი გავაკეთე თუ არა, რასაც ჩემი ძალღონე, ცოდნა და უნარი გასწვდებოდაო. მე არ მეგულება ქვეყანაზე ისეთი ადამიანი, რომ ადგეს და სთქვას, გუთნის კვალი ბოლომდე გავიტანეო; არა, ჩვენ მუდამ დიდი ვალი გვმართებს ჩვენი კეთილი, შრომისმოყვარე, დარბაისელი ხალხისა, თავის შთამომავალს ხამუდამოდ რომ დაუწესა ილია ჭავჭავაძის დანაბარები: — ადამიანი ქვეყანაზე იმიტომ გაჩნდა, რომ ორი თავთავი მოიყვანოს იქ, სადაც წინათ ერთი მოდიოდაო...

გუთნისდედებმა კარგად იციან, რომ ხანდახან ნახევარი დღე ხნულში ხარვეზის ამოღებას მიაქვს, მაგრამ ამ სიძნელეს განზე არავინ გაუდგება და ნახევარ დღეს მთელი დღისას შეაძლებინებს. ხალხს არ უყვარს განზე გამდგარი, გულგრილი კაცი. და ამიტომაც შექმნა ანდაზა: განზე მაცქერალს თვალები დაუდგესო“.

დიდებული ნათქვამია! მწერლის სიტყვები ყველა პატიოსანმა მშრომელმა გულის ფიცარზე უნდა დაიწეროს და ხარიხსის ხუთწლედი რომ დავიწყეთ, საქმე ისე უნდა გავაკეთოთო, რომ ჩვენმა შვილებმა და შვილთაშვილებმა თქვან, მამა-პაპათ კაცურად უშრომიათ და უცსოვრიათო. აქვე უნდა დავძინო, რომ მე და ჩემი ბრიგადის მევენახეებს არაფოდეს გვიღალატნია საერთო საქმისათვის. ამის დამადასტურებელია გასული ხუთწლედი და განსაკუთრებით კი ბოლო ორი წელიწადი.

ჩვენი მეზვრეების საქმისადმი სიყვარულმა, ვაზის ერთგულებამ ყველა სიძნელე დაგვაძლევინა და ბუნებასთან ჭიდილში შარშან გამარჯვებულები გამოვედით.

ჩვენს ბრიგადას 56,5 ჰექტარი მსხმოიარე ვენახი და 8 ჰექტარი ფილოქსერაგამძლე ვაზის სადედე გვაქვს. მეცხრე ხუთწლედში. ნაცვლად 1.802 ტონისა სახელმწიფოს 2.180 ტონა ყურძენი მივყიდეთ, შარშან კი ნაცვლად 429 ტონისა 621 ტონა. ჰექტარზე შარშან საშუალოდ 110 ცენტნერი ყურძენი მოვიყვანეთ. ხუთწლედის დამამთავრებელ წელს ნაცვლად 256.000 ცალისა 330.000 ცალი სტანდარტული ლერწი მივიღეთ.

ეს ციფრები ნათლად მეტყველებენ ჩვენს შრომასაქმიანობაზე. ვფიქრობ, ურიგო მაჩვენებლები არ არის. ეს ყოველივე ნაგულდაგულო შრომით მოვიპოვეთ და არა „ხარხელო“ საქმით.

ჩვენი პარტიული სინდისი არ გვაძლევს იმის უფლებას, ისე არ ვიმუშაოთ, რომ ვაზმა არ მოგვცეს იმის მაქსიმუმი, რის მოცემაც შეუძლია. 20 ჰექტარი 43-წლიანი ვენახი ისეა გამეჩხერებული, რომ სანახევროდ მოსავალს უნდა ვიღებდეთ, მაგრამ პირადად ჩემი ინიციატივით ყოველ ძლიერ ვაზს გავუგრძელეთ მხარი, ვუვლით ინტენსიურად და ჰექტარზე 130 ცენტნერ ყურძენს ვიღებთ. აი რა შეუძლია გულითად შრომას!

თავს არ ვიქებთ, მაგრამ მაინც მინდა ვთქვა, რომ ჩვენს ბრიგადაში არ არის ჩამორჩენილი მევენახე. 42 მეზვრე უღალატოდ, ენერგიის დაუზოგავად შრომობს, საბჭოთა მეურნეობებს შორის საქართველოში ერთ-ერთს პირველად ჩვენ მოგვანიჭეს კომუნისტური შრომის ბრიგადის სახელწოდება. თუ დისციპლინაზე მიდგება საქმე, მხოლოდ ერთს ვიტყვი: სოფელში ჩვენს ბრიგადას „ვახამხედროებული ბრიგადა“ შეარქვეს. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ ბრიგადის ყველა კაცი კარგი საათის მექანიზმივით, ერთგულ და ერთსულ მუშაობს! აი ასეთი ხალხია ჩვენს ბრიგადაში, რომელსაც 25 წელიწადია უცვლელად ვხელმძღვანელობთ. მანამდე კი ხამამულო ომში ვიყავი და არც იქ შემრცხვენია თავი. 4 წელიწადი ვებრძოდი ფაშიზტებს. ბელორუსიის პირველი ფრონტის ჯარებში ვიყავი გვარდიის უფროს ლეიტენანტად. ვარ პოლონეთისა და ბერლინის განთავისუფლების მონაწილე, მრავალი ჯილდოს კავალერი. შრომაში კი ოქტომბრის რევოლუციისა და შრომის წითელი დროშის ორდენები და მედლები დავიმსახურე.

ერთსულოვანი შრომის დისციპლინის დამკვიდრებას ხელი იმანაც შეუწყო, რომ ჩვენთან ანაზღაურება კარგია, წამახალისებელ ღონისძიებებს დროულად ვახორციელებთ. ჩვენი ბრიგადის წევრები წლიულს ყოველ მიღებულ მანეთზე პრემიისა და ხელფასის დამატებითი ანაზღაურების სახით 1 მანეთსა და 40 კაპიკს მიიღებენ. ანე რომ თვითეულს ხელფასის გარდა ზოგს 1.000, ზოგს 1.400, ზოგს კი 1.600 მანეთი და შეტი მოუწევს.

შეათე ხუთწლედს ჩვენი კოლმეურნეობა გამარჯვებული ხვდება. საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის დიდი, ენერგიული და ორგანიზატორული შრომის შედეგი ახლა, ყველგან თვალნათლივ ჩანს. ჩვენი, კომუნისტების, ყველა მშრომელის საპატიო ვალია ყოველმხრივ შევუწყოთ ხელი რესპუბლიკის პარტიულ ხელმძღვანელობას, რომ, საუბუნაოდ, ჯერ კიდევ არსებული დარღვევები და შეცდომები გამოვასწოროთ, მეათე ხუთწლედში უფრო დიდი წარმატებები მოვიპოვოთ, უპირველესად კი XXV ყრილობამდე დარჩენილ დღეებში მტკიცე საფუძველი ჩავუყაროთ ახალი ხუთწლედის პირველი წლის ნაოსნებს.

მიხეილ მარჩილაშვილი,
გურჯაანის რაიონის შრომის მევენახეობის საბჭოთა მეურნეობის ბრიგადირი, საქართველოს კომპარტიის XXV ყრილობის დელეგატი.

ჩვენს დიად სამშობლოში

უზვი მოსავლის სკოლა

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა ამასწინათ მიიღო დადგენილება „სასოფლო-სამეურნეო წარმოებაში კვლევის ეფექტურობის ზრდისა და სამეცნიერო-ტექნიკური მიღწევების დანერგვისათვის ღონისძიებების სამეცნიერო-საკვლევი ინსტიტუტის მუშაობის შესახებ“. დადგენილებაში აღნიშნულია, რომ ინსტიტუტმა დიდი ყურადღება მიაქცია წარმოებაში სამეცნიერო კვლევის შედეგების ყოველი ღონისძიებით და ფართოდ დანერგვას.

ინსტიტუტის 300-მდე მეცნიერი თანამშრომელი შეუდგა მეურნეობის კომპლექსურად შესწავლას, მარცვლეულის, მემცენარეობისა და სხვა დარგების საწარმოთა რაციონალური მოდელების შექმნას. დიდი გამოცდილება დაგროვდა საკვები კულტურების სასელექციო ცენტრის შექმნით. წარმოების სპეციალიზაციასა და კონცენტრაციაზე მეურნეობის გადაყვანის შედეგად ინსტიტუტის მეცნიერ მუშაკთა დიდი ყურადღება დაეთმო რესპუბლიკის ყველა კლიმატური ზონის მიწაზე სასოფლო-სამეურნეო კულტურათა ზრდის კომპლექსური ტექნოლოგიის ძიებას.

ლიტვის მეურნეობებში სამელიორაციო მიწების კომპლექსური ათვისებისათვის მეცნიერთა რეკომენდაციების დანერგვამ მარცვლეულის მოსავლიანობა 1,4-ჯერ გაადიდა. შექმნილია 540 ათასი ჰექტარი მრავალწლიანი კულტურების მინდვრები და საძოვრები.

ინსტიტუტთან შექმნილი მეურნეობის მართვის სკოლა მხვნელ-მთესველებს აცნობს მეცნიერთა ახალ რეკომენდაციებს. მეცნიერები, რომელთაც მუდმივი ურთიერთობა აქვთ, მინდვრის შრომელებთან, უკეთესად გრძნობენ წარმოების საჭიროებებს.

სურამზე: ეკონომიური ურთიერთდახმარების საბჭოს წევრი ქვეყნების მხვნელ-მთესველთა შეჯიბრებაში გამარჯვებულნი — ინსტიტუტის ექსპერიმენტული მეურნეობის მექანიზატორები ვ. შალუგა (წინა პლანზე) და ტ. კოვერა ინსტიტუტის ბიბლიოთეკაში.

ვ. გულევიჩის ფოტო.
(საკავშირო ფოტოქრონიკა).

მწყობრში ჩადგა

ბელგოროდი. ლენინგრადის სამთოგამამდიდრებელი კომბინატის საგუნდავ ფაბრიკაში ამოქმედდა მეორე გამოსაწვავი მანქანა. „ურალმანქანის“ ქარხნიდან მისი კვანძებისა და დეტალების ჯერსკის მაგნიტურ ანომალიაში გადაზიდვას ორი სარკინიგზო შემადგენლობა დასჭირდა. ეს აგრეგატი, ისევე როგორც პირველი, გათვალისწინებულია წელიწადში 2 მილიონ 150 ათასი ტონა რკინის მადნის გუნდების წარმოებისათვის.

ფაბრიკის კოლექტივმა, რომელიც ჩაბმულია პარტიის XXV ყრილობის ღირსეული მეხუთედრისათვის გაშლილ შეჯიბრებაში, იკისრა ვალდებულება ახალი მანქანის სჭარბტტო სიმძლავრე ოთხ თვეში, ე. ი. ერთნახევარჯერ უფრო მალე აითვისოს, ვიდრე ნორმატიული ვადები ითვალისწინებს.

(სკადესი).

საგანძური

იაკუტმა გეოლოგებმა საქსპლოატაციოდ გადასცეს ჩულმაკანის კოქსადი ქვანახშირის საბადო, რომლის მარაგი 200 მილიონ ტონას აღემატება. იგი უნიკალური ნერიუგრის საბადოს ახლოს მდებარეობს, რომლის ბაზაზე ახალი ხუთწლედის პროექტის შესაბამისად დასახულია მძლავრი ქვანახშირის კარიერის შენებლობა.

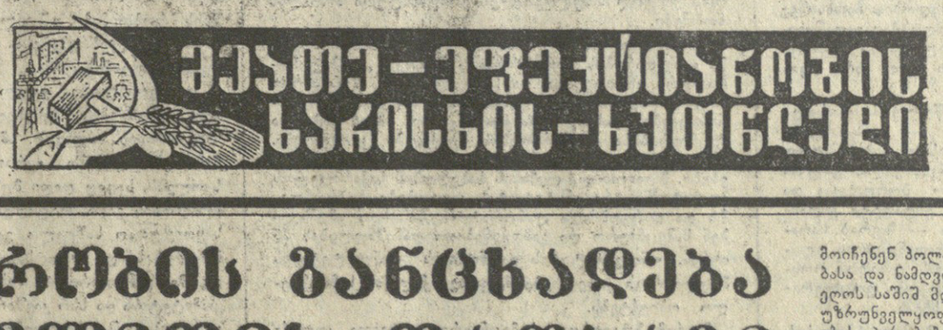

„კომეტაც“ და „ციკლონიც“

ფოთი. წყალზე მფრინავი ლაინერი — ასეთი ხატოვანი სახელი მიუსადაგეს ს. ორჯონიკიძის სახელობის გემთშემკეთებელი ქარხნის საექსპორტო გემს, რომლის ქიმზე წერია „კომეტა“. ეს წყალქვეშაფრთებიანი სწრაფმავალი გემი ძირითადად საკურორტო ზონის რეისებისათვის არის გათვალისწინებული.

გასულ ხუთწლედში ქარხნის კოლექტივს მახლობელ თუ შორეულ ცისფერ გზებზე უნდა გაესტუმრებინა 19 „კომეტა“. გულდასმით აწონდაწონა რა თავისი შესაძლებლობა, შრომისმოყვარე კოლექტივმა შემხვედრი გეგმით იკისრა დამატებით აეგო შვიდი გემი. ეს მაღალი ზღუდე წარმატებით აიღეს და მთავარი კონვეიერიდან წყალში ჩაუშვეს 26 „კომეტა“, რომელთა სამოძრაო კოორდინატები მრავალ ზღვაზე და მდინარეზეა.

ახალი, მეათე ხუთწლედი საწარმოს ზრდის ფართო პერსპექტივებს შლის. 1980 წლისათვის მისი პროდუქციის მოცულობა 21,5 მილიონ მანეთს მიაღწევს, ე. ი. 1975 წელთან შედარებით 40 პროცენტით გაიზრდება. აქ ითვალისწინებენ დაამზადონ 55 ცალი „კომეტა“ და თავიანთ საწარმოო მარკას შემატონ ახალი სახის გემი — წყალქვეშაფრთებიანი ტურბინმავალი „ციკლონი“. მეათე ხუთწლედში ქარხნის კონვეიერიდან წყალში ჩაუშვებენ სამ „ციკლონს“.

კ. კომახიძე.

შრომითს ვახტზე

თვის გეგმა — საქართველოს კომპარტიის XXV ყრილობის გახსნის დღისათვის

ახალციხე. (საკ. კორ.). აქტიდიატომიტის მაღაროთა სამმართველოს დიატომიტის შახტის (უფროსი დ. კალაძე) კოლექტივმა, რომელიც დადგა სკკპ XXV და საქართველოს კომპარტიის XXV ყრილობების აღსანიშნავ შრომითს გახტზე, პირველი წარმატება მოიპოვა. წლის პირველი დეკადის დავალება 9 იანვრისათვის შესრულა გეგმით გათვალისწინებული 2030 ტონის ნაცვლად ამოღებულია 2050 ტონა დიატომიტი.

წინასაყრილობო სოციალისტიკრებაში დაწინაურდა კ. კაპანაძის მნგრეველთა ბრიგადა, რომელიც ყოველდღიურად ცვლაში 15 ტონამდე ზეგეგმით დიატომიტს ძღვება.

დიატომიტის შახტის კოლექტივმა გადაწყვიტა თვის დავალება 22 იანვრისათვის გაანაღდოს, ხოლო ორი თვის გეგმის შესრულება სამშობლოს სკკპ XXV ყრილობის გახსნის დღისათვის უპატაკოს.

შ. მაისურაძე.

სოფელი: საქმე ზამთარშიც ბევრია

□

თესავენ, ამგადებენ ტექნიკას

მარნეული. („კომუნისტის“ კორ.). იანვრის დღეებში მარნეულის საბჭოთა მეურნეობის (დირექტორი ო. მანავაძე) ზეინკლები, ხარატები, მექანიზატორები არემონტებენ ტრაქტორებს, სათეს მანქანებს, გუთნებს და სხვა სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკას. უკვე რემონტი გაუკეთდა 3 ტრაქტორს. ამ საქმეში პირველი დღეებიდანვე დაწინაურდნენ რემონტზე მომუშავენი ჯ. ბაირამოვი და მ. ალამოვი. მეურნეობაში გადაწყვიტეს მინდვრის საგაზაფხულო სამუშაოების აგროტექნიკურ ვადებში ჩატარების მიზნით ტრაქტორებისა და სათესი მანქანების რემონტის მიმდინარე წლის პირველი კვარტალის გეგმა შეასრულონ 20 თებერვლამდე.

მექანიზატორები ა. მამედოვი და ი. საფაროვი იანვრის დღეებში ხელსაყრელ ამინდებს კარგად იყენებენ, ახალშეკეთებული ტრაქტორით საგაზაფხულო კულტურების დასათესად ამზადებენ ნიადაგს. წლეულს საადრეო კარტოფილი დაითესება 100 ჰექტარზე, ამისათვის უკვე მოიმარაგეს თესლი საჭირო რაოდენობით. ახლა სათესლე კონდიციამდე აპყავთ სიმინდის, ოინჯისა და შვრიის სათესლე მასალა.

აგროგანყოფილებებში ყველგან წესრიგში მოიყვანეს კვალსათბურები. 7 იანვრიდან ჩარჩოებში დაიწყეს კომპოსტის თესვა იმ ბრიგადების წევრებმა, რომელთა ხელძღვანელები არიან ა. ფატულოევი და ს. მამედოვი.

საშემოდგომოდ დათესილი თავთავიანი მარცვლეული კულტურები კარგად არის გახარებული. ახლა ჯეკილებში შეაქვთ აზოტოვანი სასუქი. მექანიზატორი ი. საფაროვი სასუქის შეტანის ყოველდღიურ ნორმას 150-160 პროცენტით ანაღდებს.

ფარეხებში ნორმალურად აზამთრებენ ცხვარს. ამის შედეგად უკვე დაიწყო ადრეული დოლი. ამ საქმის შეუფერებლად ჩატარების მიზნით მეურნეობაში სპეციალურად შეარჩიეს მოამზადლები, გამოცდილი მეცხვარეები. ფფრმაში, სადაც გამგეა მ. ბაბაკიშვილი, ცხვრის ფარას ყოველდღე 60-70 ბატკანი ემატება.

შ. ბოჭუა.

ახალი ვენახები

საჩხერე. „საქსოფლტექნიკის“ რაიონული განყოფილების მექანიზატორებმა 47 ჰექტარი ახალი მიწები მოაქციეს სასოფლო-სამეურნეო ბრუნვაში. გაფართოდა ახალი მიწების ათვისება სავანის, გამოდმა არგვეთის და ქორეთის კოლმეურნეობებში. სოფელ სავანის კოლმეურნეობაში 7 ჰექტარი ვენახი ჯაშეწეს.

სოფელ ორღულის კოლმეურნეობის მექანიზატორებმა გ. ჭიღლაძემ, ბ. მწყერაშვილმა, მ. ჭიღლაძემ საგაზაფხულო თესლისათვის მოამზადეს ნიადაგი და ახლა ამუშავებენ ვენახის მწკრივთაშორისებს, სადაც შეაქვთ მინერალური და ორგანული სასუქები.

კოლმეურნეები ერთმანეთს ეჯიბრებიან, რათა სკკპ XXV ყრილობის გახსნისათვის მთლიანად მოიმზადონ საგაზაფხულო სასოფლო-სამეურნეო სამუშაოებისათვის. (საქინფორმი).

დამკვრელურად — ამთავითვე!

მეცემენტეთა დაპირება

კასპი. („კომუნისტის“ კორ.). ქარხნის კოლექტივი გულდასმით გაეცნო პარტიის XXV ყრილობისათვის სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პროექტს — „სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის განვითარების ძირითადი მიმართულებანი 1976-1980 წლებში“. საწარმოს მშრომელებმა განსაკუთრებული ყურადღება დაუთმეს იმ ადგილს, სადაც ჩაწერილია: „1980 წლისათვის ცემენტის წარმოება გავადიდოთ 143-146 მილიონ ტონამდე; დაჩქარებული ტემპით განვავითაროთო უახლესი ტექნოლოგიის საფუძველზე მშრალი წესით ცემენტის წარმოება; გავადიდოთ მაღალი მარკისა და სპეციალური სახეობის ცემენტის — სწრაფმყარებადი, ძაბვადი და დეკორატიული ცემენტის გამოშვება“.

ამ დიდი პროგრამის განხორციელებისთვის კასპის ცემენტის ქარხანას წლეულადელი გეგმა შარშანდელთან შედარებით 1,4 პროცენტით გაუდიდდა. საწარმოში გაზრდილი გეგმის შესასრულებლად ფართოდ გაჩაღდა სოციალისტური შეჯიბრება. საამქროებმა, ბრიგადებმა გაზრდილი სოციალისტური ვალდებულებები იკისრეს. ქარხანაში დაანგარიშეს ყველა შესაძლებლობანი და გადაწყვიტეს წლეულს გეგმის გადამეტებით 2 ათასი ტონა ცემენტი, 300 ათასი ცალი პიროგითი ფილა შიფერი და 400 კუბური მეტრი ბლოკი გამოუშვან და მნიშვნელოვნად აამაღლონ ხარისხი.

დაპირების შესასრულებლად თავდადებული შრომა გაჩაღდა. ყოველდღიური დავალება გადაკარბებით სრულდება. წლის მარტო გასულ 8 დღეში დავალების გადამეტებით გამოშვებულია 52 ტონა ცემენტი, 149 პირობითი ცალი შიფერი, 13 კუბური მეტრი საკედლე ბლოკი.

კასპელი მეცემენტეები პირობას იღებენ, რომ სიტყვას საქმით დაამტკიცებენ.

ზ. ჯამასაშვილი.

ხარისხის ნიშნით

ქუთაისი, 9 იანვარი. (საინფორმის კორ.). ქუთაისის ტექნიკური რეზინის ნაკეთობათა ქარხნის ექვსი დასახელების პროდუქციას ხარისხის სახელმწიფო ნიშანი მიეკუთვნა. ეს არის ორი დასახელების საამორტიზაციო ბალიშები და ავტომანქანა „ეაზ-608“ ძრავისათვის დამზადებული ოთხი დასახელების საამორტიზაციო საყრდენები.

1976 წლს ქუთაისის საავტომობილო ქარხნისათვის აქ დაამზადება ერთნახევარი მილიონი მანეთის საამორტიზაციო ბალიშები და საყრდენები.

ზეგეგმითი ტონები

რუსთავი. ცემენტის ქარხნის (დირექტორი გ. ცხაკაია) კოლექტივმა წარმატებით დაიწყო ახალი ხამეურნეო წელი. იანვრის პირველ 5 დღეში გეგმის გადამეტებით გამოშვებულია 150 ტონა ცემენტი.

თავისი პროდუქციის დიდი ნაწილი, ე. წ. სპეციალური ცემენტი რუსთაველმა მეცემენტეებმა უკვე გაუგზავნეს ეზაურ-ჰესის მშენებლებს.

მეათე ხუთწლედის სტარტზე განსაკუთრებულ წარმატებებს აღწევენ გამოწვისა და დაფქვის საამქროების (უფროსები შ. კაკოელაძე, გ. სარიდი) კოლექტივები. ისინი ყოველდღიურ დავალებებს 102-103 პროცენტით ასრულებენ.

ახალ ხუთწლედში რუსთაველი მეცემენტეები დიდი ამოცანების წინაშე დგანან. 1980 წლისათვის 5 პროცენტით უნდა გაზარდონ სასაქონლო პროდუქციის წარმოება. ეს კი ძირითადად მოხდება რეზერვების მაქსიმალურად გამოყენებისა და შრომის ნაყოფიერების ზრდის ხარჯზე. ქარხნის კოლექტივმა ახალი ძალით გაანალა შეჯიბრება სკკპ XXV და საქართველოს კომპარტიის XXV ყრილობების ღირსეულად შეხვედრისათვის.

ზ. მერკვილაძე,
„კომუნისტის“ საკ. კორ.

საბჭოთა მთავრობის განცხადება ახლო აღმოსავლეთის თაობაზე

ამ ბოლო დროს ყველას ყურადღება, ვინც ზრუნავს საერთაშორისო მშვიდობისა და უშიშროების განმტკიცებისათვის, საერთაშორისო დაძაბულობის შენელების გაღრმავებისათვის, კვლავ მიპყრობილია ერთ-ერთი ყველაზე რთული და საშიში კონფლიქტის — ახლო აღმოსავლეთის კონფლიქტის მოწესრიგების საკითხისადმი. ეს გამოწვეულია იმით, რომ მოვლენათა განვითარება ახლო აღმოსავლეთში და მის გარშემო კვლავ დიდ საშიშროებას ქმნის.

ერთი მხრივ ახლა უფრო ხელსაყრელი წანამძღვრები იქმნება ახლო აღმოსავლეთში ყოვლისმომცველი პოლიტიკური მოწესრიგების მიღწევისათვის. როგორც ვვიჩვენა, კერძოდ, ამ საკითხის ამასწინანდელმა განხილვამ გაერთიანებული ერების გენერალურ ასამბლეაზე, მნიშვნელოვნად გაიტკიცდა და გაფართოვდა ახლო აღმოსავლეთში კონფლიქტის არსის, მისი მოწესრიგების გზებისა და საშიშროების გაგება. ახლა უკვე საჭელმწიფოთა დიდი უმრავლესობა ხელმძღვანელობს იმით, რომ ახლო აღმოსავლეთში სამართლიანი და მტკიცე მშვიდობის დასამყარებლად უნდა გადაიჭრას ერთმანეთთან ორგანულად დაკავშირებული სამი ძირითადი პრობლემა.

ისრაელმა თავისი ჯარები უნდა გაიყვანოს 1967 წელს ოკუპირებული არაბული ტერიტორიებიდან; უზრუნველყოფილ უნდა იქნეს პალესტინის არაბი ხალხის კანონიერი უფლებანი, მათ შორის საკუთარი სახელმწიფოს შექმნის უცილობელი უფლებანი; გარანტირებულ უნდა იქნეს ახლო აღმოსავლეთის ყველა სახელმწიფოს უშიშროება, მათი დამოუკიდებელი არსებობისა და განვითარების უფლება.

განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია, რომ უფრო მტკიცედ მკვიდრდება ახლო აღმოსავლეთ საკითხის მოწესრიგების ფარგლებში პალესტინის პრობლემის გადაჭრის აღიარება. ეს აღიარება მკაფიოდ აისახა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური ასამბლეის უკანასკნელ გადაწყვეტილებებში, რომლებშიც მკაფიოდ არის ნათქვამი, რომ პალესტინის არაბი ხალხი ახლო აღმოსავლეთის საკითხის მოწესრიგების ერთ-ერთი მთავარი მხარეა, ხოლო პალესტინის განთავისუფლების ორგანიზაცია არის მისი კანონიერი წარმომადგენელი. პალესტინის განთავისუფლების ორგანიზაციის მონაწილეობა საკითხის მოწესრიგების ყველა ასპექტის განხილვაში ახლა დადასტურებულია არა მარტო გენერალური ასამბლეის, არამედ უშიშროების საბჭოს პრაქტიკითაც, რომლებმაც სავანგებოდ მიიწვიეს პალესტინელები ამ ორგანოების მუშაობაში მონაწილეობისათვის.

ფართო მხარდაჭერას პოულობს წინადადება საერთაშორისო მექანიზმის — ახლო აღმოსავლეთის შესახებ ჟენევის მშვიდობიანი კონფერენციის მუშაობის განახლების შესახებ, რომელიც საგანგებოდ შეიქმნა ახლო აღმოსავლეთის კონფლიქტის მოსაწესრიგებლად, ამასთან სახელმწიფოთა დიდი უმრავლესობა იმ აზრისაა, რომ ჟენევის კონფერენციის მუშაობაში თავიდანვე და თანაბარი უფლებით მონაწილეობა მიიღოს ყველა უშუალოდ დაინტერესებულმა მხარემ, მათ შორის პალესტინის განთავისუფლების ორგანიზაციამ.

მეორე მხრივ, ისრაელის მმართველი წრეები ჯიუტად ეწინააღმდეგებიან ყოველგვარ რეალურ პროგრესს მდგომარეობის მოწესრიგების გზაზე, მათ არ სურთ მიტაცებული მიწები დაუბრუნონ კანონიერ პატრონებს, უარს აცხადებენ ცნონ პალესტინის არაბი ხალხის კანონიერი ეროვნული უფლებანი. ისრაელის ხელისუფალნი არაბ მოსახლეობას ერეკებიან მათი მამა-პაპეული მიწებიდან და დემონსტრაციულად ქმნიან იქ თავიანთ დასახლებებს. ისრაელის შეიარაღებული თავდასხმების ობიექტი გახდა ლიბანის ტერიტორია. ამ ქვეყნის შიგნით არ წყდება შეიარაღებული შეტაკებანი, რომლებიც მნიშვნელოვანწილად ინსპირირებულია გარედან იმ ძალების მიერ, რომლებიც ცდილობენ, რომ ახლო აღმოსავლეთში გაგრძელდეს დაძაბული მდგომარეობა.

ახლო აღმოსავლეთში ყოვლისმომცველი პოლიტიკური მოწესრიგების პროცესს აქვს ხელს უშლის ზოგიერთი სახელმწიფო, რომლებიც დიდი ხანია ისრაელის აგრესიული პოლიტიკის მფარველებად გვევლინებიან. ესენი, როგორც აქამდე, ცდილობენ საქმე წარმართონ ჟენევის მშვიდობიანი კონფერენციის გვერდის აღლილი სპეციალური გარიგებებით, რომლებიც გამორიცხავ მოწესრიგების ძირითად საკითხებს. მათ აშკარად იმის იმედი აქვთ, რომ არაბული ქვეყნების რიგებში იპოვიან სუსტ რგოლებს, გათიშავენ არაბულ სახელმწიფოებს და დაუქვემდებარებენ თავიანთ გავლენასა და კონტროლს.

ეს სახეობათა და უპერსპექტივო პოლიტიკაა. ამას არ შეიძლება მოჰყვეს საკითხის მოწესრიგება ახლო აღმოსავლეთში მტკიცე მშვიდობის დამყარება. მან შეიძლება მხოლოდ კიდევ უფრო გაართულოს ვითარება. გააძლიეროს ამ რაიონში ახალი ომის საშიშროება, იმათ, ვინც ამ პოლიტიკას ადგას, დროა შეიგნონ, რომ ეს პოლიტიკა მხოლოდ განმტკიცებს არაბი ქვეყნების, არაბი ხალხების გადაწყვეტილებას, რომ კიდევ უფრო შეაკავშირონ თავიანთი რიგები და გააძლიერონ თავიანთი თავდაცვისუნარიანობა.

უახლოეს დღეებში ახლო აღმოსავლეთის მდგომარეობის საკითხს განიხილავს გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის უშიშროების საბჭო. თ. უშიშროების საბჭოს ყველა წევრი და განსაკ. რებით საბჭოს მუდმივი წევრი სახელმწიფოები ვ. მოიჩენენ პოლიტიკური პასუხისმგებლობის გრძნობასა და ნამდვილ დაინტერესებას, რომ ბოლო მოეღოს საშიშ მდგომარეობას ახლო აღმოსავლეთში, უზრუნველყოფილ იქნეს მშვიდობისა და უშიშროების პირობები ამ რაიონის ყველა სახელმწიფოსათვის, მაშინ უშიშროების საბჭო შეძლებს არსებითი წვლილი შეიტანოს მოვლენათა დადებით განვითარებაში.

საბჭოთა მთავრობის აზრით, ახლო აღმოსავლეთის მდგომარეობის საკითხის განხილვისას უშიშროების საბჭო უნდა დაეყრდნოს 1967 წლის ომისა და 1973 წლის ომის შემდეგ შესაბამისად მიღებულ თავის ცნობილ რეზოლუციებს, აგრეთვე მთლიანად გაითვალისწინონ გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური ასამბლეის გადაწყვეტილებანი, რომლებსაც უშუალო დამოკიდებულება აქვთ ამ საკითხთან.

უშიშროების საბჭოში ახლო აღმოსავლეთის მდგომარეობის საკითხის განხილვის მთავარი შედეგი უნდა გახდეს ჟენევის კონფერენციის განახლებისა და ეფექტიანი მუშაობის საჭირო პირობების შექმნა.

არაბული ქვეყნები ფართო საერთაშორისო მხარდაჭერით მზად არიან ახლო აღმოსავლეთის საკითხი მოაწესრიგონ გონივრულ საფუძველზე, ეს პოზიცია ღირსეულად უნდა შეფასდეს. მაგრამ არაბებს უფლება აქვთ ელოდონ, რომ მეორე მხარეც, ბოლოს და ბოლოს, გამოიჩენს რეალიზმის გრძნობას.

ახლო აღმოსავლეთის თანამედროვე მდგომარეობამ დაბეჯითებით მოითხოვს კიდევ უფრო მეტი მეცადინეობა გამოიჩინოს ყველამ, ვინც საქმით ილვწოს იმისთვის, რომ ამ რაიონის ხალხებმა მოიპოვონ მშვიდობა და მომავლის რწმენა.

რაც შეეხება საბჭოთა კავშირს, მისი პოლიტიკა ახლო აღმოსავლეთის საკითხის მოწესრიგებაში კარგადაა ცნობილი. იგი კვლავაც პრინციპული და კონსტრუქციული იქნება. საბჭოთა კავშირი, რომელიც მხარს უჭერს კანონიერი უფლებებისათვის მებრძოლი არაბული ქვეყნებისა და ხალხების სამართლიან საქმეს, ყოველ ღონეს იხმარს, მათ შორის უშიშროების საბჭოშიც, რათა ხელი შეწყოს ახლო აღმოსავლეთში ყოვლისმომცველი პოლიტიკური მოწესრიგების უსწრაფეს მიღწევას.

განვამტკიცოთ წარმატებები, ვიმუშაოთ უკეთესად

საქართველოს კომპარტიის თბილისის ორგანიზაციის XXXVI კონფერენცია

ვთელი საბჭოთა ხალხი ამ დღეებში აჯამებს სკკპ XXIV ყრილობის გადაწყვეტილებათა განხორციელებისათვის გაწეული უდიდესი აღმშენებლობითი მუშაობის შედეგებს, სახავს შემდგომი ზრდის პერსპექტივებს, განაზოგადებს ყოველივე საუკეთესოს, რაც მოგვცა მეცხრე ხუთწლედის შესრულებისათვის მუშაობის გამოცდილებამ.

ისევე როგორც ყველა საბჭოთა ადამიანმა, საქართველოს დედაქალაქის მშრომელებმა მთლიანად და საგანგებო მოიწონეს სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1975 წლის დეკემბრის პლენუმის გადაწყვეტილებები, ხელითა და გულით უჭერენ მხარს სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის სიტყვაში ჩამოყალიბებულ დებულებებსა და დასკვნებს, რომლებსაც პრინციპული მნიშვნელობა აქვთ კომუნიზმის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის შემდგომი მშენებლობისათვის, საბჭოთა საზოგადოების მთელი სოციალურ-ეკონომიკური განვითარებისათვის, განსაკუთრებით ეკონომიკისა და ხელმძღვანელობისა და შესრულებისათვის, მიღებულ ისინი, როგორც მოქმედების საბრძოლო პროგრამა.

საზოგადოებრივი განვითარების ჭეშმარიტად გრანდიოზულ პერსპექტივებს სახავს პარტიის XXV ყრილობისათვის სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პროექტი „სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის განვითარების ძირითადი მიმართულებები 1976-1980 წლებში“. ეს დოკუმენტი კვლავ მკაფიოდ ადასტურებს: კომუნისტური პარტია დღენიადაგ ხელმძღვანელობს ლენინის ანდერძით, რომ დიდმნიშვნელოვანი სახელმწიფო საკითხების გადაჭრისას რჩევისათვის უნდა მივმართავდეთ შრომელებს, ვეურდნობოდეთ მათს აღმშენებლობითს გამოცდილებას.

პარტიისა და მთელი საბჭოთა ხალხის ცხოვრების საეტაპო მოვლენის — სკკპ XXV ყრილობის წინა ხანებში გაიმართა საქართველოს კომუნისტური პარტიის თბილისის საქალაქო ორგანიზაციის XXXVI კონფერენცია. ორ კვირაზე ნაკლები დარჩა აგრეთვე საქართველოს კომპარტიის XXV ყრილობამდე, რომელზეც რეპუბლიკის კომუნისტები შეიჯამებენ საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ისტორიული XXIV ყრილობის გადაწყვეტილებათა შესრულებისათვის თავიანთი მუშაობის შედეგებს.

კონფერენციაზე საანგარიშო მოხსენება გააკეთა საქართველოს კომპარტიის თბილისის საქალაქო კომიტეტის პირველმა მდივანმა პ. ბ. გილაშვილმა.

ამოხსენებელმა და კამათის მონაწილეებმა მხურვალედ მოიწონეს სკკპ ცენტრალური კომიტეტის, ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროსა და მისი მეთაურის ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის აქტიური და მიზანდასახული საქმიანობა, საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ლენინური კურსი, რომლის მიზანია კომუნისტური საზოგადოების აშენებისათვის საჭირო ჯეელა პირობის შექმნა.

კონფერენციაზე განსაკუთრებით აღინიშნა, რომ თბილისის საქალაქო პარტიული ორგანიზაციის ცხოვრებაში საანგარიშო პერიოდი დიდმნიშვნელოვანი ეტაპი იყო „სკკპ XXIV ყრილობის გადაწყვეტილებათა შესასრულებლად საქართველოს კომპარტიის თბილისის საქალაქო კომიტეტის ორგანიზატორული და პოლიტიკური მუშაობის შესახებ“ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის დადგენილების შესაბამისად მთელი პარტიულ-ორგანიზაციული საქმიანობის ძირეული გარდაქმნის გზაზე.

გამოხატავდნენ რა კომუნისტთა საერთო აზრს, ორატორებმა აღნიშნეს, რომ საქალაქო კომიტეტმა, რაიონულმა კომიტეტებმა, ბევრმა პირველადმა პარტიულმა ორგანიზაციამ ამ ბოლო ორ წელიწადში დიდი და ნაყოფიერი მუშაობა გასწიეს. ამას ადასტურებს პარტიის ყველა რაიონული კომიტეტისა და მეტი წილი პირველადი პარტიული ორგანიზაციების საქმიანობის დამაკმაყოფილებელი შეფასება გამართულ კონფერენციებსა და საანგარიშო-საარჩევნო კრებებზე.

განვლილი ორი წლის მთავარი პოლიტიკური შედეგებია ის, რომ უზრუნველყოფილია ეკონომიკისა და კულტურის განუხრელი და დინამიკური განვითარება, ამაღლდა ქალაქის პარტორგანიზაციის ბრძოლისუნარიანობა, დაიწყო ღრმა გარდატეხა მასების ფსიქოლოგიაში, ამოქმედდა მშრომელთა აქტიური და პოტენციური ენერგიის უხარამზარი რეზერვები.

ქალაქის პარტიული ორგანიზაცია მთელ ძალღონეს ახმარდა მშრომელთა დარაზმვას ეკონომიკის განვითარებაში ხუთწლედის პირველი ორი წლის მანძილზე დაშებული ჩამორჩენის დაძლევისათვის, დანაკარგის ანაზღაურებისა და ხუთწლედის დამამთავრებელ წელს გეგმის გადამეტებით 65 მილიონი მანეთის და მეტი სამრეწველო პროდუქციის გამომუშავებისათვის, მეცხრე ხუთწლიანი გეგმით გათვალისწინებული მოჯნების მიღწევისათვის.

თუ ხუთწლედის პირველ სამ წელიწადში წარმოების ზრდის ტემპი საშუალოდ წელიწადში 4,1 პროცენტს შეადგენდა, საანგარიშო პერიოდში ეს ციფრი თითქმის ორსახეზეარჯერ გაიზარდა, რამაც ზურუნველყო რესპუბლიკის დედაქალაქის მრეწველობის მიერ პროდუქციის მოცულობისა და რეალიზაციის ხუთწლიანი გეგმის ვადამდე, 1975 წლის 25 ნოემბრისათვის წარმატებით შესრულება.

ფართოდ ვაიშალა სოციალისტური შეჯიბრება პარტიის ყრილობების ღირსეული შეხვედრისათვის, წარმოების მოწინავეენი და ცალკეული კოლექტივები ბევრი მნიშვნელოვანი პატრიოტული თაოსნობის ინიციატორები გახდნენ. ესენი არიან ფოლად-თუჯსამსხმელო ქარხნის შეკოპეთა ბრიგადა, რომელსაც მეთაურობს სოციალისტური შრომის გმირი, რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატი გიორგი კურტანიძე, აგრეთვე ქალაქის მოწინავე საწარმოებნი — დიმიტროვის სახელობის საავიაციო ქარხნის, საწარმოო გაერთიანებების — „ელმავალმშენებლის“, „ელექტროაპარატის“, კიროვის სახელობის ჩარხსაშენებელი ქარხნის კოლექტივები, რომლებმაც გადაჭარბეს სკკპ XXV ყრილობის გახსნის დღისათვის შეასრულონ ახალი ხუთწლედის პირველი წლის ორი თვის გეგმები.

მომხსენებელმა და კამათის მონაწილეებმა დაასახელეს მერეე ხუთწლედის გმირები — კონსტანტინე ილურიძე, ეთერ სოლომონია, ვასილ პაპინაშვილი, ნიკოლოზ როდომანჩენკო, ეერა ქემაშვილი, გრეზო ობოლაძე, კუზმა ლუბავსკი, ვასილ ბოროდავკა და ბევრი სხვა, რომლებმაც შრომითი ესტაფეტა გადასცეს მეცხრე ხუთწლედის გმირებს — ზურაბ სარალიძეს, ვილჰელმ გალდავას, მზია არათანაშვილს, ალადიერ ასათიანს, ვალენტინა პისარევას, ტრიფონ როსტიაშვილს, ვალერიან ჭელიძეს, ირაკლი ფოცხვერაშვილს, ვახტანგ ემნაძესა და ბევრ სხვას.

ახლა მეათე ხუთწლედს იწყებენ მუშათა კლასის უფრო ახალგაზრდა თაობის წარმომადგენლები — მარინე კობიაშვილი და მარინე აბულაძე, ამირან ზარქუა და თეიმურ ბარიგინი, ბონდო გიორგაძე, ტრისტან ქართველიშვილი, მირიან კოკოლაშვილი, გურამ მეტონიძე და ბევრი სხვა, ისინი ვინც ახალი ფურცლები უნდა ჩაწეროს საქართველოს დედაქალაქის შრომითს მატიანეში.

კონფერენციაზე განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმო პროდუქციის ხარისხს გაუმჯობესებას. შემუშავებულია „ხარისხის ორწლეული“. თუ მეცხრე ხუთწლედის დასაწყისში თბილისს მხოლოდ ერთი საწარმო უშვებდა ორ ნაკეთობას ხარისხის სახელმწიფო ნიშნით, ახლა ასეთ ნაკეთობათა რიცხვი 160-მდე გაიზარდა.

მაგრამ საჭიროა გაუმჯობესდეს დიდი საწარმოების— კიროვის სახელობის ჩარხსაშენებელი ქარხნის, კამოლ-მაუდის კომბინატ „საბჭოთა საქართველოს“, საქართველოს საყოფაცხოვრებო ქიმიის საწარმოო გაერთიანების და სხვათა პროდუქცია.

პროდუქციის ხარისხის გაუმჯობესებისათვის ბრძოლა პარტიული ორგანიზაციების, ყველა კომუნისტის ძირითადი საზრუნავია, განსაკუთრებით ახლა, მეათე ხუთწლედში, რომელიც ხარისხის ხუთწლედად გამოცხადდა.

კონფერენციის მონაწილეებმა დიდი შეშფოთებით აღნიშნეს, რომ ჯერ კიდევ დიდია ზარალი რეკლამაციებისა და არამწარმოებლური ხარჯების გამო, მარტო ორ წელიწადში ზარალმა 11 მილიონ მანეთს გადააჭარბა. დიდძალ წუნდებულ პროდუქციას უშვებენ პლასტმასის ნაკეთობებისა და ქაღალდის ფაბრიკები, კამოლ-მაუდის კომბინატი „საბჭოთა საქართველო“ და ბევრი სხვა საწარმო.

მრეწველობის ჩამორჩენის მიზეზების ანალიზმა ცხადყო, რომ ეს სამმართველო საქმიანობის დაბალი დონის, ცალკეულ მუშაკთა უინიციატივობისა და ტექნიკური კონსერვატიზმის, შრომის ნაყოფიერების ზრდის ტემპის ჩამორჩენის, ფონდამოგების შემცირებისა და საწარმოო სიმძლავრეების, განსაკუთრებით კვების, ხორცრძისა და მსუბუქი მრეწველობის ბევრი საწარმოს საწარმოო სიმძლავრეების გამოყენების დაბალი დონის შედეგია.

კონფერენციაზე, კერძოდ, მოიყვანეს ასეთი მაგალითი: ფეხსაცმლის ფაბრიკა „ისანში“ ხუთი წლის მანძილზე მუშების ფონდადეურვილობა 27 პროცენტით, ხოლო ელექტროალეურვილობა — 10 პროცენტით გაზრდა, მაგრამ ამას დადებითი გავლენა არ მოუხდენია საწარმოო მაჩვენებლებზე.

ჩამორჩენა მნიშვნელოვანწილად იმის შედეგიც არის, რომ საწარმოებში ბევრია ფიზიკურად და მორალურად მოძველებული მოწყობილობა. განსაკუთრებით ეს ქალაქის მანქანათსაშენებელ და ლითონდამუშავებელ საწარმოებს ეხება. უფრო უარესად არის საქმე ადგილობრივი მრეწველობის სამინისტროს საწარმოებში, რომელთა სტრუქტურა და მოწყობილობა არ შეესაბამება წარმოების ეფექტიანობის მაღალი დონის უზრუნველყოფის მოთხოვნებს.

კონფერენციაზე გააკრიტიკეს სამინისტროები, უწყებები და პარტიის რაიონული კომიტეტები, რომლებმაც ყველგან როდი გაშალეს ბრძოლა წარმოების ხელახალი აღჭურვისათვის, მისი ეფექტიანობის ამაღლებისათვის.

1974-1975 წლებში კაპიტალურ მშენებლობაში დაბნდებული სახსრების მოცულობამ გადააჭარბა მეექვსე ხუთწლედში კაპიტალურ დაბანდებათა საერთო მოცულობას. დელეგატებმა აღნიშნეს, რომ გასულ ორ წელიწადში ამოქმედდა უმნიშვნელოვანესი ობიექტები: ქარხანა „მიკროძრავას“, მშართველი გამოსათვლელი მანქანების, კიროვის სახელობის ჩარხსაშენებელი ქარხნების საწარმოო სიმძლავრეებს; აშენდა უნივერმაღი „თბილისი“, ლილოს სახლთსაშენებელი კომბინატის პირველი რიგი, რკინიგზის საავადმყოფო, კარდიოლოგიისა და თერაპიის ინსტიტუტები, სკოლები და საბავშვო ბაღები, მეტეხის გვირაბი და ესტაკადა, სასტუმრო „აჭარა“, მეხუთე წყალსადენის 17-კილომეტრიანი გვირაბი და მთელი რიგი სხვა ობიექტები.

მაგრამ კაპიტალურ მშენებლობაში ჯერ კიდევ ბევრი არსებითი ნაკლია. ძირითადი ფონდების ამოქმედების 1974 წლის გეგმა შესრულდა მხოლოდ 83 პროცენტით, გეგმა არ შესრულებულა 1975 წელსაც. კვლავაც დიდია დაუმთავრებელი მშენებლობის მოცულობა, რომლის დონე 1,5-ჯერ და მეტად აღემატება დაშვებულს.

როგორც ჩანს, დიდი ხანია მომწიფილა საკითხი, რომ მშენებელთა მუშაობა უნდა შეფასდეს მზა პროდუქციის მიხედვით. ეს ხელს შეუწყობს მშენებელთა პირადი პასუხისმგებლობის ამაღლებას და მშენებლობის ეფექტიანობის გადიდებას.

როგორც მომხსენებელმა და კამათის მონაწილეებმა აღნიშნეს, პარტიულ ორგანიზაციათა უურადღების ცენტრში იყო სანიაო მშენებლობის საკითხები.

მთლიანად საანგარიშო პერიოდში საცხოვრებელი ფართობის საექსპლოატაციოდ გადაცემის გეგმა შესრულდა. 1974-1975 წლებში ქალაქში საექსპლოატაციოდ გადასცეს საცხოვრებელი სახლები, რომელთა საერთო ფართობი შეადგენს 1016 ათას კვადრატულ მეტრს. 18 ათასზე მეტი ოჯახი შესახლდა ახალ ეთილმოწყობილ ბინებში.

ქალაქს არ შეუსრულებია მეცხრე ხუთწლედის საკონტროლო ციფრები და მოსახლეობას დააკლდა დაახლოებით 390 ათასი კვადრატული მეტრი საცხოვრებელი ფართობი. კვლავაც სასაყვედურო იყო მშენებლობის ხარისხი. მაგალითად, 1975 წელს საექსპლოატაციოდ გადაცემული ყველა სახლის 60 პროცენტზე მეტი მხოლოდ „დამაკმაყოფილებლად“ იყო შეფასებული.

თბილისში უკვე მილიონი კაცი ცხოვრობს, ბუნებრივია, მილიონად ქალაქს ბევრი სხვადასხვა პრობლემა აქვს. ესენია: კომუნალური მეურნეობა, ეთილმოწყობა, ტრანსპორტი, ეაჭრობა, მოსახლეობის საყოფაცხოვრებო და სამედიცინო მომსახურება.

არა და სწორედ ამ სამსახურების მიმართ აქვს მოსახლეობას საყვედური და უკმაყოფილება, სწორედ მათი მუშაობის ძირეული გარდაქმნაა საჭირო. ამიტომ მომხსენებელმა და დელეგატებმა დიდი ყურადღება დაუთმეს ამ საკითხებს, დასახეს ამ სამსახურების საქმიანობის სრულყოფის კონკრეტული ღონისძიებები.

თბილისი გადაექცეოთ სანიმშო კომუნისტური შრომისა და ყოფა-ცხოვრების ქალაქად — ასეთი ამოცანა დასახა წინა, XXXV საქალაქო პარტ-კონფერენციამ. და ამ საკითხს დიდი ყურადღება დაუთმეს მომხსენებელმა და კამათის მონაწილეებმა. აღინიშნა, რომ ქალაქში ბევრი კარგი ღონისძიება ხორციელდება, რომლებიც ხელს უწყობს კეთილმოსურნეობის, უერთერთანაპატივცემისა და ურთიერთყურადღების ატმოსფეროს დამკვიდრებას. ბევრი რამ გაკეთდა ქალაქის იერის გაუმჯობესებისათვისაც. მაგრამ ეს საკმარისი არ არის. ქალაქი ვერ გახდება სანიმუშო კომუნისტური კულტურის ქალაქი, თუ ეს ნიშნები მხოლოდ გარეგნული ექნება. საჭიროა, რომ აქ იყოს წარმოების მაღალი კულტურა, მაქსიმალურად მექანიზებული შრომა, კარგად ორგანიზებული კომუნალურ-საყოფაცხოვრებო მომსახურების სფერო, მოქალაქეთა მატერიალური კეთილდღეობის გაუმჯობესების სწრაფი ტემპი, საჭიროა, რომ უთუოდ სრულდებოდეს კომუნისტური მორალის ნორმები.

„საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის შემდგომი განვითარების ღონისძიებათა შესახებ „სკკპ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს დადგენილების შესაბამისად პარტიული ორგანიზაციების წინაშე ისახება საკითხი, რომ საჭიროა მეცნიერებისა და წარმოების შემდგომი დაახლოება. ამისათვის უკვე განხორციელდა გარკვეული ღონისძიებები. მაგალითად, ლენინის სახელობის საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის კათედრები, სპარობლემო და დარგობრივი ლაბორატორიები ახლა ამუშავებენ სამეცნიერო და გამოყენებითი დანიშნულების 35 თემას, უნივერსიტეტის ეკონომიკის ფაკულტეტის მთელი რიგი კათედრები შეფობენ ქალაქის საწარეველო ობიექტებს.

მაგრამ ზოგიერთი სამეცნიერო-კვლევითი კოლექტივი, რომელსაც მძლავრი პოტენციალი აქვთ, ზოგჯერ ვერ მუშაობენ სათანადო ეფექტიანობით, ფლანგავენ ძალებსა და შესაძლებლობებს ყოველგვარი საწარმოო შეუთანხმებლობისა და უწყებრივი დაბრკოლებების დასაძლეველად.

როგორც კონფერენციაზე აღინიშნა, ახლა ჩვენს ცხოვრებაში ხდება ღირსშესანიშნავი პროცესები, გაიშალა უკომპრომისო ბრძოლა ჩვენი საზოგადოებისათვის უცხო ყველა მოვლენის, დისციპლინისა და სოციალისტური საერთო ცხოვრების წესების დამრღვევთა წინააღმდეგ. გაჯანსაღდა მორალური-ფსიქოლოგიური კლიმატი, გაიზარდა ჩვენი თანამედროვის ხნეობრივი თვისებების — მუშური ღირსების, მოვალეობისა და პასუხისმგებლობის გრძნობის, თვითდისციპლინის მნიშვნელობა, იმ გრძნობის მნიშვნელობა, რომ შენს გარშემო მოიმდარი ყველა მოვლენის მონაწილე ხარ. უფრო ფართოდ გაიშალა ბრძოლა ცხოვრების საბჭოთა წესისათვის, უცხო მოვლენების წინააღმდეგ.

გრძელდება ნდობის, კეთილმოსურნეობის ატმოსფეროს განუხრელი სტაბილიზაცია, იქმნება ისეთი ვითარება, როცა პატიოსანი კაცი აღარ გრძნობს, რომ ითელება მისი ღირსება, როცა მორალური ფასეულობები სტიმულს აძლევს საზოგადოების ყველა წევრს.

იდეოლოგიური მუშაობის გაძლიერებასა და შრომითი კოლექტივების პრაქტიკულ საქმიანობისთან მის დაახლოებაში მნიშვნელოვანი როლი შეასრულა კომუნისტთა პოლიტიკურმა და ეკონომიკურმა სწავლებამ, სკკპ XXIV ყრილობისა და ჩვენი პარტიის ცენტრალური კომიტეტის მომდევნო პლენუმების მასალების, კომუნისტური მშენებლობის აქტუალურ საკითხებზე სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის გამოსვლების, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის დადგენილებებისა და სხვა პარტიულო დოკუმენტების შესწავლამ. მათი განხილვა და შესწავლა საქმიანად, დიდი პოლიტიკური შეგნებულობის, სოციალისტური კანონიერებისა და მორალის კონკრეტულ დამოწმებათა კრიტიკის ატმოსფეროში მიმდინარეობდა.

ოინოსაძეებმა, რომლებსაც რესპუბლიკის პარტორგანიზაცია ახორციელებს სახალხო მეურნეობაში ჩამორჩენის დასაძლევად, მორალურ-ფსიქოლოგიური კლიმატის გასაჯანსაღებლად, შესამჩნევად აამაღლა მეწარმეთა უკომპრომისო ბრძოლა ჩვენი საზოგადოებისათვის უცხო ყველა მოვლენის, დისციპლინისა და სოციალისტური საერთო ცხოვრების წესების დამრღვევთა წინააღმდეგ. გაჯანსაღდა მორალურ-ფსიქოლოგიური კლიმატი, გაიზარდა ჩვენი თანამედროვის ხნეობრივი თვისებების — მუშური ღირსების, მოვალეობისა და პასუხისმგებლობის გრძნობის, თვითდისციპლინის მნიშვნელობა, იმ გრძნობის მნიშვნელობა, რომ შენს გარშემო მოიმდარი ყველა მოვლენის მონაწილე ხარ. უფრო ფართოდ გაიშალა ბრძოლა ცხოვრების საბჭოთა წესისათვის, უცხო მოვლენების წინააღმდეგ.

გრძელდება ნდობის, კეთილმოსურნეობის ატმოსფეროს განუხრელი სტაბილიზაცია, იქმნება ისეთი ვითარება, როცა პატიოსანი კაცი აღარ გრძნობს, რომ ითელება მისი ღირსება, როცა მორალური ფასეულობები სტიმულს აძლევს საზოგადოების ყველა წევრს.

იდეოლოგიური მუშაობის გაძლიერებასა და შრომითი კოლექტივების პრაქტიკულ საქმიანობასთან მის დაახლოებაში მნიშვნელოვანი როლი შეასრულა კომუნისტთა პოლიტიკურმა და ეკონომიკურმა სწავლებამ, სკკპ XXIV ყრილობისა და ჩვენი პარტიის ცენტრალური კომიტეტის მომდევნო პლენუმების მასალების, კომუნისტური მშენებლობის აქტუალურ საკითხებზე სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის გამოსვლების, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის დადგენილებებისა და სხვა პარტიულო დოკუმენტების შესწავლამ. მათი განხილვა და შესწავლა საქმიანად, დიდი პოლიტიკური შეგნებულობის, სოციალისტური კანონიერებისა და მორალის კონკრეტულ დამოწმებათა კრიტიკის ატმოსფეროში მიმდინარეობდა.

ოინოსაძეებმა, რომლებსაც რესპუბლიკის პარტორგანიზაცია ახორციელებს სახალხო მეურნეობაში ჩამორჩენის დასაძლევად, მორალურ-ფსიქოლოგიური კლიმატის გასაჯანსაღებლად, შესამჩნევად აამაღლა მეწარმეთა უკომპრომისო ბრძოლა ჩვენი საზოგადოებისათვის უცხო ყველა მოვლენის, დისციპლინისა და სოციალისტური საერთო ცხოვრების წესების დამრღვევთა წინააღმდეგ. გაჯანსაღდა მორალურ-ფსიქოლოგიური კლიმატი, გაიზარდა ჩვენი თანამედროვის ხნეობრივი თვისებების — მუშური ღირსების, მოვალეობისა და პასუხისმგებლობის გრძნობის, თვითდისციპლინის მნიშვნელობა, იმ გრძნობის მნიშვნელობა, რომ შენს გარშემო მოიმდარი ყველა მოვლენის მონაწილე ხარ. უფრო ფართოდ გაიშალა ბრძოლა ცხოვრების საბჭოთა წესისათვის, უცხო მოვლენების წინააღმდეგ.

გრძელდება ნდობის, კეთილმოსურნეობის ატმოსფეროს განუხრელი სტაბილიზაცია, იქმნება ისეთი ვითარება, როცა პატიოსანი კაცი აღარ გრძნობს, რომ ითელება მისი ღირსება, როცა მორალური ფასეულობები სტიმულს აძლევს საზოგადოების ყველა წევრს.

იდეოლოგიური მუშაობის გაძლიერებასა და შრომითი კოლექტივების პრაქტიკულ საქმიანობასთან მის დაახლოებაში მნიშვნელოვანი როლი შეასრულა კომუნისტთა პოლიტიკურმა და ეკონომიკურმა სწავლებამ, სკკპ XXIV ყრილობისა და ჩვენი პარტიის ცენტრალური კომიტეტის მომდევნო პლენუმების მასალების, კომუნისტური მშენებლობის აქტუალურ საკითხებზე სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის გამოსვლების, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის დადგენილებებისა და სხვა პარტიულო დოკუმენტების შესწავლამ. მათი განხილვა და შესწავლა საქმიანად, დიდი პოლიტიკური შეგნებულობის, სოციალისტური კანონიერებისა და მორალის კონკრეტულ დამოწმებათა კრიტიკის ატმოსფეროში მიმდინარეობდა.

ოინოსაძეებმა, რომლებსაც რესპუბლიკის პარტორგანიზაცია ახორციელებს სახალხო მეურნეობაში ჩამორჩენის დასაძლევად, მორალურ-ფსიქოლოგიური კლიმატის გასაჯანსაღებლად, შესამჩნევად აამაღლა მეწარმეთა უკომპრომისო ბრძოლა ჩვენი საზოგადოებისათვის უცხო ყველა მოვლენის, დისციპლინისა და სოციალისტური საერთო ცხოვრების წესების დამრღვევთა წინააღმდეგ. გაჯანსაღდა მორალურ-ფსიქოლოგიური კლიმატი, გაიზარდა ჩვენი თანამედროვის ხნეობრივი თვისებების — მუშური ღირსების, მოვალეობისა და პასუხისმგებლობის გრძნობის, თვითდისციპლინის მნიშვნელობა, იმ გრძნობის მნიშვნელობა, რომ შენს გარშემო მოიმდარი ყველა მოვლენის მონაწილე ხარ. უფრო ფართოდ გაიშალა ბრძოლა ცხოვრების საბჭოთა წესისათვის, უცხო მოვლენების წინააღმდეგ.

გრძელდება ნდობის, კეთილმოსურნეობის ატმოსფეროს განუხრელი სტაბილიზაცია, იქმნება ისეთი ვითარება, როცა პატიოსანი კაცი აღარ გრძნობს, რომ ითელება მისი ღირსება, როცა მორალური ფასეულობები სტიმულს აძლევს საზოგადოების ყველა წევრს.

ადეოლოგიური მუშაობის გაძლიერებასა და შრომითი კოლექტივების პრაქტიკულ საქმიანობასთან მის დაახლოებაში მნიშვნელოვანი როლი შეასრულა კომუნისტთა პოლიტიკურმა და ეკონომიკურმა სწავლებამ, სკკპ XXIV ყრილობისა და ჩვენი პარტიის ცენტრალური კომიტეტის მომდევნო პლენუმების მასალების, კომუნისტური მშენებლობის აქტუალურ საკითხებზე სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის გამოსვლების, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის დადგენილებებისა და სხვა პარტიულო დოკუმენტების შესწავლამ. მათი განხილვა და შესწავლა საქმიანად, დიდი პოლიტიკური შეგნებულობის, სოციალისტური კანონიერებისა და მორალის კონკრეტულ დამოწმებათა კრიტიკის ატმოსფეროში მიმდინარეობდა.

ოინოსაძეებმა, რომლებსაც რესპუბლიკის პარტორგანიზაცია ახორციელებს სახალხო მეურნეობაში ჩამორჩენის დასაძლევად, მორალურ-ფსიქოლოგიური კლიმატის გასაჯანსაღებლად, შესამჩნევად აამაღლა მეწარმეთა უკომპრომისო ბრძოლა ჩვენი საზოგადოებისათვის უცხო ყველა მოვლენის, დისციპლინისა და სოციალისტური საერთო ცხოვრების წესების დამრღვევთა წინააღმდეგ. გაჯანსაღდა მორალურ-ფსიქოლოგიური კლიმატი, გაიზარდა ჩვენი თანამედროვის ხნეობრივი თვისებების — მუშური ღირსების, მოვალეობისა და პასუხისმგებლობის გრძნობის, თვითდისციპლინის მნიშვნელობა, იმ გრძნობის მნიშვნელობა, რომ შენს გარშემო მოიმდარი ყველა მოვლენის მონაწილე ხარ. უფრო ფართოდ გაიშალა ბრძოლა ცხოვრების საბჭოთა წესისათვის, უცხო მოვლენების წინააღმდეგ.

გრძელდება ნდობის, კეთილმოსურნეობის ატმოსფეროს განუხრელი სტაბილიზაცია, იქმნება ისეთი ვითარება, როცა პატიოსანი კაცი აღარ გრძნობს, რომ ითელება მისი ღირსება, როცა მორალური ფასეულობები სტიმულს აძლევს საზოგადოების ყველა წევრს.

ადეოლოგიური მუშაობის გაძლიერებასა და შრომითი კოლექტივების პრაქტიკულ საქმიანობასთან მის დაახლოებაში მნიშვნელოვანი როლი შეასრულა კომუნისტთა პოლიტიკურმა და ეკონომიკურმა სწავლებამ, სკკპ XXIV ყრილობისა და ჩვენი პარტიის ცენტრალური კომიტეტის მომდევნო პლენუმების მასალების, კომუნისტური მშენებლობის აქტუალურ საკითხებზე სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის გამოსვლების, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის დადგენილებებისა და სხვა პარტიულო დოკუმენტების შესწავლამ. მათი განხილვა და შესწავლა საქმიანად, დიდი პოლიტიკური შეგნებულობის, სოციალისტური კანონიერებისა და მორალის კონკრეტულ დამოწმებათა კრიტიკის ატმოსფეროში მიმდინარეობდა.

ოინოსაძეებმა, რომლებსაც რესპუბლიკის პარტორგანიზაცია ახორციელებს სახალხო მეურნეობაში ჩამორჩენის დასაძლევად, მორალურ-ფსიქოლოგიური კლიმატის გასაჯანსაღებლად, შესამჩნევად აამაღლა მეწარმეთა უკომპრომისო ბრძოლა ჩვენი საზოგადოებისათვის უცხო ყველა მოვლენის, დისციპლინისა და სოციალისტური საერთო ცხოვრების წესების დამრღვევთა წინააღმდეგ. გაჯანსაღდა მორალურ-ფსიქოლოგიური კლიმატი, გაიზარდა ჩვენი თანამედროვის ხნეობრივი თვისებების — მუშური ღირსების, მოვალეობისა და პასუხისმგებლობის გრძნობის, თვითდისციპლინის მნიშვნელობა, იმ გრძნობის მნიშვნელობა, რომ შენს გარშემო მოიმდარი ყველა მოვლენის მონაწილე ხარ. უფრო ფართოდ გაიშალა ბრძოლა ცხოვრების საბჭოთა წესისათვის, უცხო მოვლენების წინააღმდეგ.

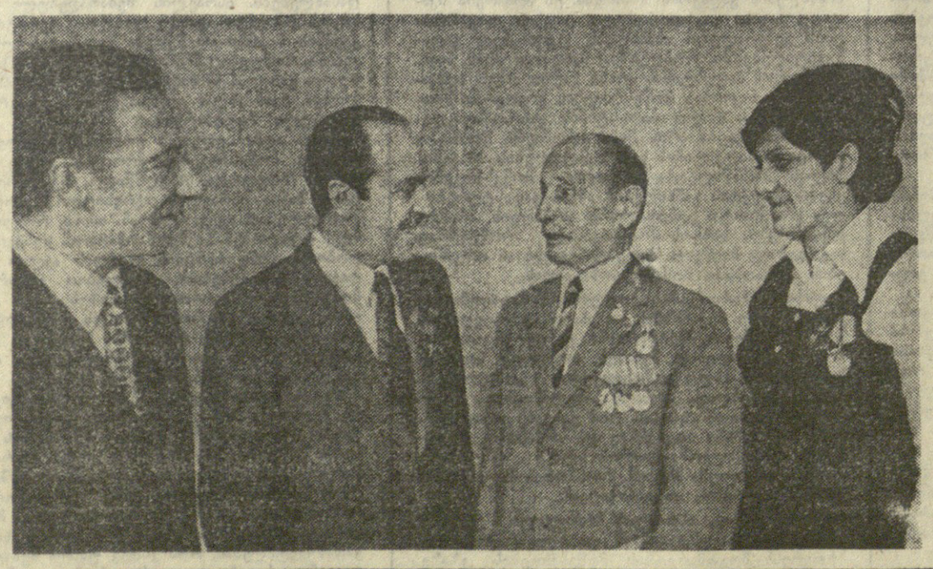

კონფერენციის დარბაზიდან

ხურათზე: ძველი ბოლშევიკი, საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის წევრი 1905 წლიდან ა. ჯაფარიძე მსაუბრეობა თბილისის XXXVI საქალაქო პარტიული კონფერენციის დელეგატებს ი. მოლაშვილს, გ. კურტანიძეს და მ. აბულაძეს.

გ. ვახტანგაძის ფოტო. („ვზ. „თბილისი“).

ბრეჟნევის „ცხოვრებაში ხდება ღირსშესანიშნავი პროცესები, გაიშალა უკომპრომისო ბრძოლა ჩვენი საზოგადოებისათვის უცხო ყველა მოვლენის, დისციპლინისა და სოციალისტური საერთო ცხოვრების წესების დამრღვევთა წინააღმდეგ. გაჯანსაღდა მორალურ-ფსიქოლოგიური კლიმატი, გაიზარდა ჩვენი თანამედროვის ხნეობრივი თვისებების — მუშური ღირსების, მოვალეობისა და პასუხისმგებლობის გრძნობის, თვითდისციპლინის მნიშვნელობა, იმ გრძნობის მნიშვნელობა, რომ შენს გარშემო მოიმდარი ყველა მოვლენის მონაწილე ხარ. უფრო ფართოდ გაიშალა ბრძოლა ცხოვრების საბჭოთა წესისათვის, უცხო მოვლენების წინააღმდეგ.

ფაქტები მოვლენები პრობლემები

საკვები და უცხოეთის პრესის სააგენტოები იტყობინებიან

მსოფლიოს პგზეთი

თავისუფლება ჩილელ პატრიოტებს!

პრაღა. ჩეხოსლოვაკიის დედაქალაქში გაიმართა საზეიმო კრება, რომელიც მიეძღვნა ჩილეს კომუნისტური პარტიის დაარსების 54-ე წლისთავს. კრებაზე გამოვიდა ჩილელი ხალხის უფლებათა დაცვის ჩეხოსლოვაკიის კომიტეტის თავმჯდომარე ი. მარკო, რომელმაც აღნიშნა, რომ ჩეხოსლოვაკიის კომპარტია და მთელი ხალხი დიდად აფასებენ ჩილელ კომუნისტთა მამაცურ ბრძოლას ფაშისტური დიქტატურის წინააღმდეგ, ბრძოლას, რომელიც ძნელ პირობებში მიმდინარეობს.

პარშავა. საუსებით ვუჭერთ მხარს ჩილეს გმირ ახალგაზრდობასთან და გმირ ხალხთან სოლიდარობის მოძრაობას, რომელიც მთელ მსოფლიოში გაიმალა. მოვითხოვთ, რომ დაუყოვნებლივ გაათავისუფლონ ჩილესა და საერთაშორისო კომუნისტური და მუშათა მოძრაობის თავლსაჩინო მოღვაწე, ჩილეს კომპარტიის გენერალური მდივანი ლუის კორვალანი და სხვა პოლიტიკური პატიმრები, ხაზგასმულია რეზოლუციაში, რომელიც მიიღეს პოლონეთის ახალგაზრდობის ჩრავალათასიანი მიტინგის მონაწილეებმა.

ბერლინი. ბრძოლა ლუის კორვალანისა და სხვა ჩილელ პატრიოტთა განთავისუფლებისათვის ახლა ჩილელი კომუნისტებისა და ყველა დემოკრატის ცენტრალური ამოცანაა. ჩილეში დემოკრატიულ უფლებათა აღდგენისათვის ბრძოლაში ახლა მონაწილეობენ მთელი პროგრესული ძალები. განაცხადა ჩილეს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პოლიტკომისიის წევრმა ორლანდო მილიასმა ბერლინის საზოგადოების მიტინგზე, რომელიც მიეძღვნა ჩილეს კომუნისტური პარტიის შექმნის 54-ე წლისთავს და კომპარტიის დამაარსებლის ემილიო რეკაბარენის დაბადების მე-100 წლისთავს.

ლონდონი. „ვერც ერთი ხალად მოაზრთვნე ადამიანი გულგრილად ვერ მოეკიდება დანაშაულს, რომელსაც ჩილეს ხუნტა სჩადის", — წერს ინდოლისის „მორნინგ სტარი". გაზეთმა გამოაქვეყნა სტატია ჩილეს მდგომარეობის შესახებ, რომელშიც მრავალრიცხოვანი მაგალითებით მხილებულია პინოჩეტის რეჟიმის დანაშაული.

„მორნინგ სტარი" აღნიშნავს, რომ ადალათების ხელშია ათასობით ჩილელი, მათ შორის, ისეთი შესანიშნავი პატრიოტები, როგორიცაა ლუის კორვალანი, სახალხო ერთიანობის მთავრობის თავლსაჩინო მოღვაწეები ანიბალ კალმა, კედრო რამირესი, ხოსე კადემარტორი და მეორი სხვა. მათი სიცოცხლე საფრთხეშია. „მორნინგ სტარი" მოითხოვს ხუნტის ტყვეთა დაუყოვნებლივ განთავისუფლებას.

ახალი სკანდალი

ცენტრალური სადაზვერვო სამმართველო დასავლეთ ევროპაში

ვაშინგტონი. ამერიკის შეერთებულ შტატებში ღვივდება ახალი პოლიტიკური სკანდალი, რაც გამოწვეულია იტალიის საშინაო საქმეებში ცენტრალური სადაზვერვო სამმართველოს ჩარევის მხილებით. პრესა იუწყებოდა, რომ ცენტრალური სადაზვერვო სამმართველო აფინანსებს იტალიის ბურჟუაზიულ პარტიებს, რათა განამტკიცოს მათი პოზიციები იტალიის კომუნისტური პარტიის წინააღმდეგ ბრძოლაში. როგორც „ნიუ-იორკ ტაიმსი" უწერია, „ცენტრალურმა სადაზვერვო სამმართველომ სულ ცოტა 6 მილიონი დოლარი გადასცა იტალიის ცალკეულ ანტიკომუნისტურ პოლიტიკურ ლიდერებს".

ცენტრალური სადაზვერვო სამმართველოს ძირგამომთხრელი საქმიანობის ახალმა მხილებამ ვაშინგტონი გამოიზიანა. თეთრი სახლის წარმომადგენელმა განაცხადა, რომ პრეზიდენტი „განრისხებულია" ამ ცნობების გამო, რომლებიც, მისი სიტყვით რომ ვთქვათ, „ზიანს აყენებენ ამერიკის საგარეო პოლიტიკას". ეს განცხადება პრესას მიაჩნია იმის შენიღბულ აღიარებად, რომ ცენტრალური სადაზვერვო სამმართველო აფინანსებს იტალიის ანტიკომუნისტურ პარტიებს. ამ ფაქტების დადასტურებად მიაჩნიათ ცენტრალური სადაზვერვო სამმართველოს დირექტორის უ. კოლბის გამონათქვამები, რომ „მას უფლება არა აქვს ილაპარაკოს" იტალიის ბურჟუაზიული პარტიების დაფინანსების გეგმების დეტალებზე.

როგორც „ნიუ-იორკ ტაიმსი" წერს, მთავრობა და ცენტრალური სადაზვერვო სამმართველო გაფაციცებით დაეძებენ იმას, ვინც გაახმაურა ეს ფაქტები.

სამოქალაქო ომის ზღვარზე

ლონდონი. (საკდესი). ჩრდილოეთ ირლანდიელი პროტესტანტი ექსტრემისტები სამოქალაქო ომით იმუქრებიან, თუ ლონდონი მათ სასარგებლოდ ახალ დათმობებს არ დათანხმდება.

პროტესტანტ ულტრათა ყველაზე დიდმა გასამხედროებულმა ორგანიზაციამ „ოლსტერის დაცვის ასოციაციამ" გამოაქვეყნა განცხადება, რომელშიც ხაზგასმულია, ჩრდილოეთ ირლანდიაში აშკარა შეიარაღებული კონფლიქტი მხოლოდ „დროის საკითხია".

პრემიერ-მინისტრმა ჰ. ვილსონმა ტელევიზიისათვის მიცემულ ინტერვიუში თქვა, რომ სამოქალაქო ომი გამოიწვევს ნგრევას ჩრდილოეთ ირლანდიაში. ამავე დროს იგი ცდილობდა გაემართლებინა მთავრობის გადაწყვეტილება ჩრდილოეთ ირლანდიაში სპეციალური ავიასადესანტო სამსახურის ქვეგანაყოფების გაგზავნა. ამ გადაწყვეტილებამ საზოგადოებრიობის ენერგიული პროტესტები გამოიწვია როგორც ჩრდილოეთ ირლანდიაში, ისე ინგლისში, რადგან ქვეგანაყოფებს, რომლებიც დასპეციალებული არიან სადივერსიო და ძირგამთხრელ ოპერაციებზე, გამოიყენებენ არა პროტესტანტი ულტრების ასალაგმად, არამედ სამოქალაქო უფლებებისათვის ოსტერელი ხალხის ბრძოლის ჩასახშობად.

ა. ჰადამი უარყოფს

კუვეიტი. (საკდესი). სირიის საგარეო საქმეთა მინისტრმა ანდელ ჰალიმ ჰადამმა, რომელიც ოფიციალურ ვიზიტად არის კუვეიტში, უარყო ცნობა იმის შესახებ, თითქოს უთანხმოება არსებობდეს არაბთა სოციალისტური აღორძინების მმართველ პარტიასა და სირიის კომუნისტურ პარტიას შორის, და, კერძოდ, ხმები სირიაში კომუნისტთა დაპატიმრების შესახებ.

ორივე პარტია შედის სირიის არაბთა რესპუბლიკის პროგრესული ეროვნული ფრონტის შემადგენლობაში და მათი თანამშრომლობა განაცხადა სირიის ოფიციალურმა წარმომადგენელმა დამასკოში, „ჩვეულებრივად გრძელდება და კვლავაც განხორციელდება".

სირიის საგარეო საქმეთა მინისტრის ეს გამოსვლა გამოწვეულია იმით, რომ ეგვიპტის პრესის ზოგიერთმა ორგანომ ამ დღეებში ამ თემაზე გამოთქვა აზრი.

თვითნებობა და უპასუხისმგებლობა

ბონი. (საკდესი). ისრაელის მხედრობისის თარეში ოკუპირებულ არაბულ ტერიტორიებზე სისტემატური და მიზანდასახულია. საოკუპაციო ხელისუფლები ისწრაფვიან თვითნებობის, უკანონობის, ადამიანის უფლებათა გათელვის საშუალებით დაამკვიდრონ „ახალი წესები" დაპყრობილ არაბულ მიწებზე.

ისრაელის ადამიანის უფლებათა და მოქალაქეობრივ უფლებათა ლიგის თავმჯდომარემ ი. შაკამმა აქ გამართულ პრეს-კონფერენციაზე განაცხადა, რომ ისრაელის მიერ ოკუპირებული ტერიტორიების არაბ მოსახლეობას პრაქტიკულად წაართვეს ადამიანის ელემენტარული უფლებები, არაბებს აკრძალული აქვთ შექმნან რაიმე საზოგადოებრივი ორგანიზაციები, მათ შორის კულტურულ-საგანმანათლებლო ხასიათის ორგანიზაციები. შემდეგ მან თქვა, რომ 1967 წლის ომის შემდეგ ისრაელმა ოკუპანტებმა დაანგრიეს არაბთა 16 ათასზე მეტი სახლი, მიწასთან გაასწორეს 60-ზე მეტი სოფელი გოლანის მაღლობებზე, უსახლკაროდ დატოვეს ათიათასობით მშვიდობიანი მცხოვრები.

ი. შაკამმა პრეს-კონფერენციაზე მოიყვანა ოკუპანტთა თვითნებობის ერთ-ერთი მისთვის ცნობილი მაგალითი. „პალესტინის ორგანიზაციებთან კავშირის" სტანდარტული ბრალდებით დაპატიმრეს ერთ-ერთი სახლის მცხოვრები, შემდეგ კი ქუჩაში გამოყარეს დანარჩენი 92 მცხოვრები, მათ შორის ბავშვები, მოხუცები და ავადმყოფები, ხოლო თვით შენობა დაანგრიეს.

ინგლისური კალეიდოსკოპი

დიპლომიანი რასისტი

ლონდონის სამეფო გეოგრაფიულ საზოგადოებაში ორ დღეს მიმდინარეობდა სამეცნიერო სიმპოზიუმი. და ორივე დღეს შენობის შესასვლელ კართან პოლიციის მანქანა მორიგეობდა. ეს დაეინებით მოითხოვა სიმპოზიუმის მონაწილე ამერიკელმა პროფესორმა ჯენსონმა. მან თქვა: „როცა ჩემთან, შეერთებულ შტატებში გამოვდიოდი, პოლიციის ჩაურევლად არასოდეს ხაქმე არ თავდებოდა"...

ჯენსონი ცნობილია როგორც პირწყავარდნილი რასისტი. მისი ლექციის მთავარი თეზისია ის, რომ „შავკანიანები წარმოადგენენ დაბალ რასას და საგრძნობლად ჩამორჩებიან თეთრკანიანებს გონებრივი განვითარებით". პრესაში არაერთხელ დაწერილა, რომ ჯენსონის გამოსვლის შემდეგ მისთვის ხშირად უსვრიათ ლაყე კვერცხები და დამპალი პომიდორი. ამასთან მათ შორის, ვინც ამ ობსტრუქციას უწყობდა, ბევრი თეთრკანიანი იყო.

უშველით თუ არა „ფარული კამერა"?

ისინი მოგზაურობენ როგორც ჩვეულებრივი მგზავრები. ხელში ჩვეულებრივი ჩემოდნები უჭირავთ. ესენი ბრიტანეთის სარკინიგზო უწყების სპეციალური განყოფილების კინორეპორტიორები არიან. მათი ამოცანაა — „ფირზე აღბეჭდონ ვანდალიზმის შემთხვევები" ტრანსპორტზე. ფარული კამერის მეთოდით ჯადაღებული ფირებით ისინი ქმნიან უნიკალურ კინოთაკს— „რკინიგზის ვანდალები მოქმედებაში". ასეთი სამხილებით პოლიცია იმედოვნებს ებრძოლოს მათ, ვინც წვავს ვაგონებს, ჭრის საჯდომებს, ამტვრევს მინებს. ყველაფერი ეს თითქმის ყოველდღე ხდება. მაგრამ „ვანდალიზმის განსაკუთრებით ფართო გამოვლინება", როგორც გაზეთები წერენ, ხდება სპორტული შეჯიბრებების გამართვის დღეებში. ერთი საფეხბურთო მატჩი რკინიგზას ათეულ ათასობით გირვანქა სტერლინგი უჯდება — წაგებული გუნდის ბრაზმორეული გულშემატკივრები ირგვლივ ყველაფერს ანადგურებენ, მოგებული გუნდის თაყვანისმცემლები კი — სიხარულისაგან.

უშველით თუ არა „ფარული კამერა?" სატელევიზიო კამერებმა, რომლებიც იმავე მიზეზით ლონდონის მეტროში დადეს, ვერ უშველეს. მათ მიაგნეს და დაამსხვრიეს...

სკანდალი ისტ-ენდში

შუაღამე გადასული იყო, როცა ინსპექტორი პოლ ვასტლენი, რომელსაც ბავშვთა შრომის აკრძალვის შესახებ კანონის დაცვის კონტროლი ევალება, ლონდონის ისტ-ენდის რაიონში მდებარე სამკერვალო ფაბრიკის საამქროში შევიდა, ორი ბიჭუნა საკერავ მანქანას მიჯდომოდა და თავაუდებლივ მუშაობდა. ერთი მათგანი 11 წლისა აღმოჩნდა, მეორე — 13 წლის. ორივე გროშის ფასად მუშაობდა, მაშინ ადმინისტრაციამ შეეცადა ვასტლენი დაარწმუნებინა, რომ თითქოს „ბავშვები არდადეგების დღეებში ხელობას სწავლობდნენ", გავიდა არდადეგები და ერთ ღამეს ინსპექტორი კვლავ შეხვდა ფაბრიკას, და ის ორი ბიჭუნა ისევ იქ დახვდა, საკერავ მანქანებთან. ამბავი გახმაურდა. შედგა სასამართლო, სადაც ინსპექტორი ჩვენებებს აძლევდა იმ რამდენიმე ფაბრიკის მეპატრონეთა წინააღმდეგ, სადაც მეცრეწლოვანი ბავშვების შრომას იყენებენ: გაზეთი „დეილი მირორი", „ნორჩი მონების" შესახებ სასკანდალო ამბავს რომ იუწყება, წერს, რომ მეფაბრიკეებმა იოლად დააღწიეს თავი ამ სკანდალს — ჯარიმა, რომელიც მათ გადაიხადეს გაცილებით ნაკლები იყო, ვიდრე ბავშვთა ექსპლოატაციით ნაშოვნი ფული.

ახალი ამბების სააგენტო.

მეცნიერთა თანამშრომლობა

სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიასა და საფრანგეთის ატომური ენერგიის კომისარიატს შორის დადებული შეთანხმების საფუძველზე ლენინგრადის ბ. კონსტანტინოვის სახელობის ბირთვული ფიზიკის ინსტიტუტის და საკლის ატომური კვლევის ცენტრის მეცნიერებმა ერთობლივი მუშაობა გასწიეს ბირთვული ფიზიკის შესწავლის დარგში.

ექსპერიმენტები მოეწყო ინსტიტუტის სინქროციკლოტრონზე და საკლში — დამაჩქარებელ „სატურნზე". ამას წინათ ლენინგრადელებმა უმასპინძლეს ფრანგ კოლეგებს, რომლებიც გაწეული მუშაობის შედეგების განსახილველად ჩამოვიდნენ.

სურათზე: (მარცხნიდან მარჯვნივ) ლენინგრადის ინსტიტუტის უმცროსი მეცნიერი თანამშრომლები ანატოლი გრიდნევი, მიხეილ ულანოვი და ფრანგი ფიზიკოსები ჟან სოდინოსი, გასტონ ბრიუჟი და ალენ შომო.

საკდესის ფოტო.

ეველა კონტინენტიდან

ნაკლები

● **ნიფია.** ბულგარეთის ქალაქ პლევენში შეიქმნება მემორიალური კომპლექსი „პლევენის ეპოპეა". კომპლექსში შევა თურქეთის უღლისაგან ბულგარელი ხალხის განმათავისუფლებელი რუსი მეომრების არხეზული ძეგლები, აგრეთვე მთელი რიგი ახალი მემორიალურ-არქიტექტურული ობიექტები.

● **პარიზი.** გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა მინისტრმა, გერმანიის ერთიანი სოციალისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის წევრმა ოსკარ ფიშერმა, რომელიც საფრანგეთის საგარეო საქმეთა მინისტრის უ. ხოვანიარგის მოწვევით იმყოფებოდა საფრანგეთში, დაამთავრა ორდღიანი ოფიციალური ვიზიტი.

მოლაპარაკების დროს ორი ქვეყნის საგარეო საქმეთა მინისტრებმა კმაყოფილება გამოთქვეს მოლაპარაკების შედეგების გამო და აღნიშნეს, კერძოდ, რომ ტროპიკული ფოთლების საფარს ეს-ეს არის ისრები გამოარღვევდნენ და ამ ისრით განგაშრული ამხანაგი ჭეიშაში ჩავმხობოდა, ხოლო თვითონ მსარს მწვავე ტკივილი აუწვავდა, მომხდურები ამართლებდნენ თავიანთ სამკაცრეს და ევროპელთა გრძელლულიანი მუშეტებიც უმოქმედოდ არ რჩებოდა: შამბნარში გაუჩინარებულ ადგილობრივ მკვიდრთ ტყვიებს უშენდნენ. იმათ კი, ვინც ამ ჯოჯოხეთურ ხოცვა-ყლეტას ცოცხალი გადაურჩებოდა, „ინდობდნენ": ანდამანელებს ცუდი გასაგალი როდი ჰქონდათ მონათა ბაზარზე.

სწორედ მას შემდეგ შეიცვალა კუნძულების მკვიდრთა ოდინდელი გულითადობა და ცნობისმოყვარეობა ბრაზითა და უნდობლობით. მაშინ დაიწყეს ის, რაზეც ათეული წლების წინათ სრულიად უსაფუძვლოდ წერდა მარკო პოლო, და რაც იმ დროს თვით კუნძულების მკვიდრთ ჩვეულებრივ ვეულურობად მიაჩნდათ. მაშინღა დაიწყეს მათ ზღვისიმერი მხარეებიდან მოსულთა ალყაში მოქცევა, ხელში „ცეცხლისმფრქვეველი ისრები" რომ ეჭირათ. ნაფლეთებად ქცეულ ევროპელებს, მალაელებსა და ჩინელებს (რომლებიც სხვებთან ერთად ნადირობდნენ მონებზე) კოკონში ყრიდნენ: ანდამანელების რწმენით მხოლოდ ამგვარად შეძლებდნენ ისინი ბოროტ სულებთან ანგარიშის გასწორებას.

ისინი, ვინც მკაცრ შურისგებას თავს დაადგნედა, ყველგან ავრცელებდნენ გამონაგონით უხვად შეზავებულ ამბებს კუნძულის ბინადართა კანიბალიზმის შესახებ.

ანდამანის კუნძულები, რომელთა რაოდენობა ორასს აღემატება, მიმობნეულია ინდოეთის ოკეანეში, ბენგალიის უბეში, ინდოეთსა და ბირმას შუა. არქიპელაგი მოკავშირე ტერიტორიის უფლებებით შედის ინდოეთის შემადგენლობაში. მისი მოსახლეობა 115 ათას კაცს შეადგენს. მათ შორის გვხვდება ოთხი ნეგროიდული ტომი — პიგმეების იმ ტიპი რასის უმცირესი ნაშთი, რომელიც ანთროპოლოგებისა და ეთნოგრაფების აზრით ადრე, ათასწლეულების წინათ, სამხრეთ-აღმოსავლეთ აზიასა და ოკეანიაში სახლობდა.

დღეისათვის მათგან 600 კაცი დარჩა. ამასთან მაღი რიცხვი ყოველ-ამჟამად ამ ტომში 24 ანდამანია და მათ შორის არც ერთი არ არის „შინდა" წარმოშობისა. გასული საუკუნის შუა ხანებში მათი რაოდენობა ოთხი ათასს აღემატებოდა. ორი ათეული წლის შემდეგ, სამოცდაათიანი წლების დასაწყისში მათი რიცხვი უკვე ორი ათასს შეადგენდა. 1864-1870 წლებში ტომში 150 ბავშვი დაიბადა, მაგრამ არც ერთ მათგანს არ მიეღწევია ორ წლამდე.

გასული საუკუნის ორმოცდაათიანი წლების ბოლოს ინგლისელებმა ანდამანებზე შექმნეს გადასახლებულ დამჭამა, სიგარეტის წევა დაიწყეს, მეეჩვევნენ ალკოჰოლს. მანამდე იქ უცნობი დაავადებანი ათობით, ასობით ანდამანელს ცელავდა. ისინი კი სულ ათას ხუთასი იყვნენ.

ამერიკელმა ეკონომისტმა „ნეშნლ ჯიოგრეფიკმა" ამას წინათ გამოაქვეყნა ფოტოსურათი, რომელშიც უსვდა არის ეგზოტიკა. წარმტაცად მოხატული, შავად მბზინავი სხეულები, ლოკოკინას ნიჟარებს მძივები, თეძოებზე ბალახბუღალახის მოსა,კმელები, მოკლედ შეჭრილ, ხუჭუჭმიანან თავებზე უცნაური თავსაბურავები, თიხის გრძელი ყალიონები პირში. მაგრამ ის, რითაც შეგაძრწუნებთ ეს ლამაზი, მომხიბლავი ფოტოსურათი, ეგზოტიკა კი არა, სავალალო სინამდვილეა: ფოტოსურათზე ხომ ოდესღაც ძლეგამოსილი და ძლიერი ტომის ნახევარია და ეს ნახევარი 12 კაცს შეადგენს, თორმეტ „დიდ ანდამანელს!".

„დიდი ანდამანელების სავალალო ხვედრი, — ამბობს ინდოეთის უფროსი კომისარი ანდამანისა და ნიკობარის კუნძულებზე ხარ მანდერ სინგჰი, — ჩვენთვის გაკვეთილია, გაკვეთილი, რომელიც ყოველდღე უნდა გვახსოვდეს, რათა სხვა ტომების წარმომადგენლებიც იმავე მდგომარეობაში არ აღმოვჩნდეთ. სამწუხაროდ, ერთადერთი, რისი გაკეთებაც შეგვიძლია — ეს არის მოცდა".

...ჯუნგლებში დარხეულმა განგაშის ხმამ ოკეანეში გამოაღწია. მიახლოებისას ზეზუნი უამრავ საომარ შეძახილად გაიფანტა. აი, ისინიც — მშვილდებით, გრძელი, მეტრნახევრიანი ისრებით შეიარაღებული კუნძულელები ნაპირზე მოცავენენ. მისაღმება, სარიტუალო ცეკვები... და ძალზე ზშირად განმეორებული შეძახილები — „ბაბულაი, ბაბულაი..."

„ბაბულაი" — ეს ნიშნავს „მოსულს" — გვიხსნის თარჯიმანი და დასძენს: „მათ არ უყვართ ეს სიტყვა, არ უყვართ არც ისინი, ვისაც ეს სიტყვა აღნიშნავს. ეს ისედაც ჩანს" — თითით კუნძულელებისაკენ მიგვანიშნა — „შეხედეთ, მხოლოდ მამაკაცები არიან და ყველა მათგანი შეიარაღებულია". ისინი მუდამ ასე ცდებიან „ბაბულაებს".

ა. შალნევი,
საკდესი.

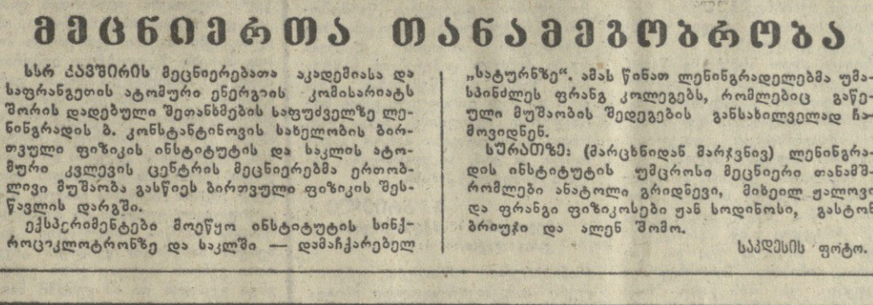

ინდოეთ-ინდონეზია

ინდონეზიის ეროვნული ბიბლიოთეკა

ინდონეზიელ ბეჭედმოჭრილ ბიბლიოფილთა ბიბლიოთეკა

ბალის დასავლეთ უბანზე, ნია-გრუზინსკაიაში, სადაც ქართველი მშენებლები შრომობენ, ამ ცოტახნის წინათ გაზეთ „კომუნისტის" რედაქციამ მიავლინა თავისი სპეციალური კორესპონდენტი რ. ჭელიძე და ფოტოკორესპონდენტი ბ. დადვაძე, მშენებლობაზე შეიქმნა გაზეთ „კომუნისტის" საგუშაგო.

ამიერიდან ჩვენს მკითხველებს პერიოდულად მოვუთხრობთ საუკუნის ამ დიად მშენებლობაზე.

დღეს ვბეჭდავთ „კომუნისტის" საგუშაგოს პირველ წერილს.

□ □

დღემდე მდინარე ლენამ არ იცოდა რა იყო ხიდები. რუსეთის ამ გიგანტი მდინარის ფართო დინება აქამდე არავის გადაუხიდავს. და აი ბამის მამაცმა მშენებლებმა მასზე უმოკლეს ვადაში ააგეს მონოლითური კონსტრუქციების ხიდი, რომელიც ჯერჯერობით ლენაზეც პირველია და ბამის მთელ დასავლეთ უბანზეც.

დახედეთ ციმბირის რუკას, რკინიგზის ალმანშვნელი წითელი ხაზი მდინარე ლენამდე მიდის და იქ წყდება. ამიერიდან იგი ლენასაც გადაჰკვეთს, ახალ ხიდს გაიკლის და ნაკვალევს ტაიგაში დასტოვებს...

„ანგარმშენის" სახელოვანმა კოლექტივმა პირობა შეასრულა — ახალი წლის წინა დღეებში უპატაკა სამშობლოს, რომ რუკაზე ლენას შემდეგ გაჩნდა ბამის დასავლეთი უბნის პირველი სადგური — ტაიურა. უკაცრელ ტაიგაში გაეკვანლია რკინიგზის მაგისტრალის პირველი 64 კილომეტრი.

ტაიურა მდინარეა ტაიგაში. იგი ლენას იქ ერთვის, სადაც გახმაურებული დასახლება ზვიოზდნი მდებარეობს. აქედან ნია-გრუზინსკაიამდე ორმოცაოდე კილომეტრია. ამიტომ ტაიურამდე რკინიგზის მაგისტრალის მისვლა ქართველი მშენებლების გულს სიხარულით ავსებს. გაიგლის მცირე დროც და მატარებელი ნიამიც შემოვა. ამით კი ბევრად შემსუბუქდება ჩვენი მექანიტორების, მძღოლების შრომა, რომელიც ახლა სამშენებელო მასალებს ტაიგის „ზამთრის გზით" ძნელ პირობებში ეზიდებიან.

გზის ამ მონაკვეთის დამკვრელურ მშენებლობას თვალყურს ადევნებდა მთელი ჩვენი ქვეყანა. ბამის დასავლეთ უბნის მრავალრიცხოვანმა კოლექტივებმა ფართოდ გაიჩაღეს შეჯიბრება ლენაზე ტაიურამდე პირველი მატარებლით მგზავრობის საპატიო უფლების მოპოვებისათვის. ამ შეჯიბრებაში ჩაბმული იყვნენ ნია-გრუზინსკაიას მშენებლებიც, რომლებმაც შარშანდელი წლიური დავალება ჯერ კიდევ ნოემბერში დაამთავრეს, და ზამთრის მკაცრი ყინვების მიუხედავად დამატებით კიდევ ათასობით მანეთის სამშენებლო სამუშაოები შეასრულეს.

და აი შეჯამებულია ამ შეჯიბრების შედეგები. გამოვლინდნენ გამარჯვებულები — საუკეთესოთა შორის საუკეთესონი, რომლებმაც ლენადან ტაიურამდე პირველი მატარებლით საზეიმო მგზავრობის უფლება მოიპოვეს.

საპატიო მგზავრებს შორის მოხვდნენ ნიას სახელოვანი მშენებლები, რომლებიც აქ ოჯახებით შრომობენ. „საქბამშენის" კოლექტივის გადაწყვეტილებით ეს საპატიო უფლება მიენიჭათ პირველ ქართველ „ბამელს", ტყისმჭრელთა სახელოვანი ბრიგადის ხელმძღვანელს ვალერი რუხაიას და მზისა თოდუას, მექანიზატორთა ბრიგადის ხელმძღვანელს ვანო ჯაშიაშვილს და თამილა შიოშვილს, მშენებელთა ბრიგადის ხელმძღვანელს ნიკოლოზ ოპარინს და ლიუდმილა ოპარინას.

ნია-გრუზინსკაიას მშენებელთა კოლექტივის ბევრი წევრი იყო ამ საზეიმო მგზავრობის ღირსი, რადგან დამკვრელური შრომის ნამდვილი მაგალითი აჩვენა, მაგრამ, რას იზამ, მატარებელი ამდენ საპატიო მგზავრს ვეღარ დაიტევდა. მაგრამ ნია-გრუზინსკაიას კოლექტივმა, ჩვენი აზრით, მაინც დიდი გამარჯვება მოიპოვა, რომ მისი ექვსი წევრი გახდა ამ საზეიმო მსვლელობის მონაწილე. ასეთი პატივი „საქბამშენის" კოლექტივზე ბევრად უფრო მსხვილ საშენებლო ორგანიზაციებსაც არ რგებიათ.

ეს ახარებს ნიელ მშენებლებს და დიდი პასუხისმგებლობის წინაშეც აყენებს, რომ მათს შრომას აფასებენ, ზრუნვას არ აკლებენ ადგილობრივი პარტიული ორგანიზაციები, და დიდი მშენებლობის ხელმძღვანელები.

დამკვრელური შრომის დღეები გრძელდება. სამშენებლო ობიექტებზე კვლავაც თვდადებით შრომობს ყველა. ზამთრის მკაცრი ყინვების მიუხედავად სკკპ XXV და საქართველოს კომპარტიის XXV ყრილობების აღსანიშნავ შრომითს ვახტზე დგანან ვალერი რუხაიას, გოგი თარხნიშვილის, ნიკოლოზ ოპარინის, ზაურ ბაკლანძის, ვიქტორ მახარაძის, ვანო ჯაშიაშვილის, ავთანდილ სამხარაძის ბრიგადები. ყოველდღიურ დავალებებს გადაჭარბებით ასრულებენ მძღოლები გულად შეუიღაძე, ვიქტორ ფილია, ბიბეკო თხელიძე, ტრაქტორისტი შალვა კბილაშვილი, მშენებლები ნოდარ გუგულაშვილი, ჯიმშერ კვანტალიანი, თამაზ გელაშვილი, გივი გელენიძე, ავთო ღონღაძე, ტყისმჭრელები ლევან შავაძე, ვანო შენგელია, ზურაბ აბულაძე, ბორა ჩქმეიავა, ვიქტორ კიკნაძე, ალექსანდრე კურტანიძე, თამაზ არტემაშვილი, გოგიტა ნადირაძე, ბოდო სორდია, დამხარე მუშა ზურაბ რატიანი და სხვ. ყველას ჩამოთვლა შორს წაგვიყვანდა. ათეთორმეტ საათს ობიექტებზე არიან უბნის უფროსები რეში ბეროძე, რამის მაჭარაშვილი, ნიკოლოზ მარაევი, ვლადიმერ არობელიძე...

ახალი წლის ამ დამკვრელურ დღეებში ნია-გრუზინსკაიას მშენებლები რესპუბლიკას უპატაკებენ, რომ ისინი ზამთარს ყოველმხრივ მომზადებული შეხვდნენ, შემოდგომის ყინვების დადგომამდე ძირითადად დამთავრეს საჭირო საცხოვრებელი სახლების მშენებლობა. აიგო ორი 60-60-ადგილიანი საერთო საცხოვრებელი, სამ ოთხბინიანი, ერთი ორსართულიანი რვაბინიანი, ერთი 27-ადგილიანი სახლები და ყველა მშენებელი ქარვებიდან ცენტრალური გათბობით მოწყობილ ბინებში შევიდა.

ამ დღეებში კი დამთავრდა კიდევ ერთი საერთო საცხოვრებლის მშენებლობა, დამონტაჟდა სპორტული დარბაზი, რომელშიც ახლა მოსპორტეთელები სამუშაოები მიმდინარეობს.

ტაიგაში ძალიან ცივა, მაგრამ ეს ვერ აფერხებს მშენებელთა შრომას და აქტიური დასვენებას. ფართო, თბილ კლუბში რეგულარულად უჩვენებენ კინოფილმებს, უკრავს ადგილობრივი საესტრადო ორკესტრი, ვარჯიშობენ ნიელი სპორტსმენები, რომლებმაც ბამის დასავლეთ უბნის პირველობაზე ბრატსკში პირველი და საპრიზო ადგილები დაიკავეს ჭიდაობაში, კალათბურთში.

და კიდევ ერთი სასიხარულო ამბავი მოხდა ნია-გრუზინსკაიაში — ახალი წლიდან იხსნება რვაწლიანი სკოლა, რომელსაც პედაგოგი, სპორტის დამსახურებული ოსტატი ნადეჟდა დვალიშვილი უხელმძღვანელებს. ნიას პირველი სკოლის მოსწავლეები იქნებიან ვანკო გუგრგინიძე, ნინიკო დვალიშვილი, გრიშა მელქუმოვი და სხვები, სულ ჩვიდმეტი ბავშვი, რომელთა მშობლებიც აქ შრომობენ.

...საზეიმოდ მორთულა სადგური ლენა. მის სატვირთო სადგურზე დგას ცისფერი მატარებელი, რომელსაც დიდი ასოებით აწერია: „გამარჯობა ტაიურა!" ტაშის გრიალში სტოვებს იგი საშენი მასალებით და ტექნიკით დატვირთულ სადგურს. ტაიგაში უჩინარდება და თან მიჰყავს ადამიანები, რომელთა შორის ქართველი მშენებლებიც არიან.

მაშ ასე: ლენა-ტაიურა. პირველი 64 კილომეტრი რკინიგზის ტრასა გაყვანილია. მასზე სატვირთო მოძრაობა უკვე დაიწყო. ახლა ჯერი ნიაზე დადგა. ნია-გრუზინსკაია პირველ მატარებელს წლეულს ელის.

გაზეთ „კომუნისტის" საგუშაგო ბამის მშენებლობაზე: ა. დვალიშვილი — „საქბამმშენის" უფროსი, თ. ურაშაძე — მშენებლობის ექიმი, ა. ლომაძე — კომკავშირის ორგანიზაციის მდივანი, ბ. თარხნიშვილი, მხერხავთა ბრიგადის ხელმძღვანელი, რ. ჭელიძე — „კომუნისტის" სპეციალური კორესპონდენტი.

ბამის დასავლეთი უბანი.

ნია-გრუზინსკაია, დეკემბერი.

ბამი. ნია-გრუზინსკაია. დურგალთა ბრიგადის წევრები მიხეილ კიკალიშვილი (მარცხნიდან), ნოდარ ქველაძე, გოგი კოკვიძე და ნოდარ გუგულაშვილი აშენებენ სპორტდარბაზს.

ბ. დადვაძის ფოტო.

ნაზი კილასონია

ახალი ლექსები

თბილისი საფიცარი

სიტყვა საფიცარი — განა ლიტონია?
შენით შევიცანი. აწმყოც, ისტორიაც.
მეტეხის კერანგით, სიონის გუმბათით
შენა ხარ ერეკლე! და შენ ხარ ხულმნათი!
ვარვარა კოწანისით. დაკრილი მარაბდით
შენ ხარ საკრძალვისი. და შენ ხარ მარადი!
როგორ აგცდებიან — ჭიში სპირთ აგეთი:
შენთვის კაცდებიან ლეკვები ალგეთის!
ხალხით დარწეული და არა მეფისად
შენში აიწია ამბავი ვეფხისა!
კალამით რჩეულით, ყაყაჩოს მელანით
აოეტურ ხეიულით აქ შჭობე მერანი!
აქ გჭექს მაჭარივით სისხლის მრიალდად
შენი ჭავჭავაძე — შენი ილიადა!
ხოულიად ქართველთა
ტვინო, არტერიავ,
ნაპერო ნათელო,
არსო, მატერიავ.
უფლება არავის! არავის! არავის!—
რომ აქ შემზარავი დაიდოს კარავი
და მთლად, მთლად იაფად ვით კვრინჩხის აკიდო
სული მოკიაფე ეშმაზე გაპყიდოს.
გული დაგისეროს, ართუ გათვალადოს
და მერე გაბაენოს ისე, სათამადოდ,
უფლება არავის!
არავის! არავის! —
ამგვარ შემზარავი დაიდოს კარავი!
არა! გორგასლიან, კბოდაან ხერხემალს
მტკვარი არ გასცლია, უფრორე ეხლება!
უფრო ხმამაღალი ყიეინით მდინარეს
ტუილისი ახალი მიაშხუიან წინარე —
ტრასებით!
უბნებით!
კაშკაშით!
სტენდებით!
მაქვს სრული უფლება ვიყვირო — ვთენდები!
ვთენდები. ვთენდები. შორს ბნელო აჩრდილო!
დამდგარა ვედრებად მეტეხი, საჩინო.
იხსნება ნანატრი რიეარეის კედელი
პირველი ხარატით, პირველი მჭიდელით.
და რიგმი-თბილისი ხრულიად ქართველთა
მიგვრგვინავს ვილისით: — გათენდა! გათენდა!
ო, რარიგ გამშვენებს, ო. რარიგ განკაცდა
სიმღერაც ბავშვური, და ბჭობაც თავკაცთა! —
სიმართლის კანდელით, და არ დარიდებით
გვაქვს დღე დღევანდელი,
გვწამს დღე ხვალინდელი!
და მრწამსი რჩეული მზეებში გადადის
მაღლა აწეული წითელი მანდატით!
მე კი რა შეგმატო! ვარ ერთი ნაფლეთი,
პაწაწა ეტაპი პოეტურ ხაფეთქლის.
თუმც მყოფნის ისედაც: მომავლის ნეკნებით
უბეში მისხედან ალგეთის ლეკვები!

ჩვენი ხელოვნება

მეგობრობის მეოდიები

გასული წლის სექტემბერში ამერიკავკასიის რესპუბლიკებსა და ამერკავკასიის წყიოელ-დონოშოვანი სამხედრო ოლქის გარნიზონებში კონცერტები გამართა ერაყის შეიარაღებული ძალების გენერალური შტაბის სამხედრო კოლეჯის ორკესტრმა. ერაყელ სამხედრო მუსიკოსთა ეს ვიზიტი მოეწყო საზღვარგარეთის ქვეყნების არმიებთან ურთიერთობის განმტკიცების მიზნით.

და აი ახალი წლის წინადღეებში ერაყის რესპუბლიკაში საპასუხო ვიზიტით კონცერტები ჰქონდა ამერკავკასიის წყიოელ-დონოშოვანი სამხედრო ოლქის შტაბის სამხედრო ორკესტრს, რომელსაც დიდი წარმატება ხვდა.

აღსანიშნავია, რომ კონცერტებში მონაწილეობას იღებდნენ თბილისის ზ. ფალიაშვილის სახელობის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო აკადემიური თეატრის სოლისტები, რესპუბლიკის დამსახურებული არტისტები ნ. მკერვალიძე და თ. ზაალიშვილი.

ამ მომღერლებისათვის საშეფო კონცერტებში მონაწილეობა პირველი შემთხვევა როდია. მათ სხვადასხვა დროს უმოგზაურიათ მრავალ ქვეყანაში, მათ შორის პოლონეთში, გერმანიაში, უნგრეთში, რუმინეთში, ჩეხოსლოვაკიაში, ბულგარეთში, კუბაში და ყველგან მსმენელთა სიმპათიები და აღიარება მოუპოვებიათ.

ამჯერად საბჭოთა მსახიობებმა მოინახულეს ბაღდადი და სხვა ქალაქების მსმენელები, რომელთა შორის იყვნენ სამხედრო კოლეჯების, სატანკო დივიზიების სამხედრო მოსამსახურეები, მეზღვაურები, მფრინავები.

ქართველი მომღერლების რეპერტუარში იყო როგორც კლასიკური საოპერო სპექტაკლების ნაწყვეტები, ისე ხალხური და საბჭოთა კომპოზიტორთა პოპულარული მელოდიები. მათი ხელოვნების აღიარების დასტური იყო ის უამრავი მადლობის ბარათები და სიგელები, რომლებიც მათ მიიღეს. ერთ-ერთ ბარათში აღნიშნულია, რომ ორივე მომღერელს „ოპერტუარის მრავალფეროვნებამ, ბრწყინვალე საშემსრულებლო ოსტატობამ, მაღალმხატვრულმა კულტურამ და მომხიბლაობამ დიდად განსაზღვრა სამხედრო ორკესტრის კონცერტების პროგრამის წარმატება“.

საბჭოთა მსახიობები ბაღდადში ორი კონცერტით წარსდგნენ აგრეთვე საბჭოთა საელჩოს წარმომადგენლებისა და იმ საბჭოთა სპეციალისტების წინაშე, რომლებიც ერაყის რესპუბლიკაში არიან მივლინებულნი სამუშაოდ. ერაყის რესპუბლიკაში სსრ კავშირის ელჩმა ა. ბარკოვსკიმ ნ. მკერვალიძესა და თ. ზაალიშვილს გულითადი მადლობა უძღვნა „იმ სიხარულის და ესთეტიკური სიამოვნებისათვის, რაც მათ თავიანთი ხელოვნებით მიანიჭეს“.

აქტიური სამხედრო-საშეფო მუშაობისა და სამემსრულებლო ოსტატობის მაღალი დონისათვის რესპუბლიკის დამსახურებული არტისტები ნ. მკერვალიძე და თ. ზაალიშვილი ერაყის რესპუბლიკაში სსრ კავშირის საელჩომ სიგელებით დაჯილდოვა.

რ. მუხიგულაშვილი.

სურათებზე: ზემოთ — მღერის ნათელა მკერვალიძე, ქვემოთ — ნ. მკერვალიძე და თ. ზაალიშვილი ერთ-ერთ შეხვედრაზე.

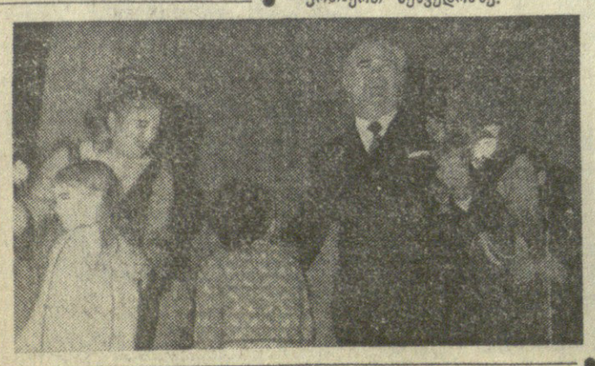

თბილისის ბოტანიკურ ბაღში

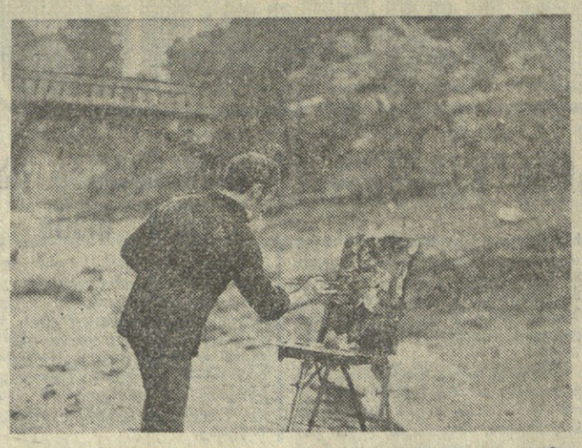

ეს სურათები „კომუნისტის“ ფოტოკორესპონდენტმა ს. კილაძემ გუშინ გადაიღო დედაქალაქის ერთ-ერთ ულამაზეს კუთხეში — ბოტანიკურ ბაღში.

აქ თითქმის ყოველდღე ნახავთ მოლბერტებთან მდგარ მხატვრებს (მარცხნივ); არდადეგების დროს მრავალი ნორჩი ბუნების მოყვარული მხიარულად ატარებს დროს ბუნების წიაღში.

სეტყვენ ზაემთარს. ზაემთარი სეტყვს

ფოტოსპარტაკიადა

ჩვენი დედაქალაქი

ზოგიერთი მეცნიერება საოცრად გამჭრიახია.

გერმანელმა ასტრონომმა ი. ჰალემ ერთიელ თავიი ტელესკოპი ცის კამაღლთის იმ წერტილს მიუშვირა, როელიც ფრანგმა მათემატიკოსმა ლევერიემ ძიუითთა და ათრთლაც მაადე უცნობი პლანეტა აღმოაჩინა. ეს ნეპტუნი იყო. ლევერიემ წინასწარ გამოიანგარიშა მისი არსებობა. რუსმა მეცნიერმა ნ. ა. მოროზოვმა ინერტული გაზების აღმოჩენამდე კარგა ხანი ადრე იწინასწარმეტყველა მათი არსებობა და ზუსტად ძიუითთა კიდეც მათი ადგილი მენდელეევის ცხრილში — იგი ფიზიკოსა და მათემატიკის კანონებით ხელმძღვანელობდა. ინგლისელმა ფიზიკოსმა პ. დირაკმა „დაინახა“ პოზიტრონი, რომელიც რამდენიმე წლის მეკადეგ აღმოაჩინეს უშუალო ექსპერიმენტით.

მედიცინას არ ძალუძს ამ მხრივ მეტოქეობა გაუწიოს ზუსტ მეცნიერებებს, უფრო სწორად: „არ ძეეელო“. დღეისათვის მიღებული შედეგები კი გვაიძულებს სულ სხვაგვარად შევაფასოთ ძისი შესაძლებლობები. დიაგნოსტიკის ახლანდელი საშუალებები ხშირად საშუალებას გვაძლევს დროულად, ადრეულ სტადიებში გამოვაფიქსირეთ დაავადება.

ადრეული პროგნოზი იოლი საქმე რადა. როგორ გამოვიცნოთ, მაგალითად, რომ ამა თუ იმ ცოლ-ქმარს, თითქოსდა ყოველსრივ ჯანმრთელებს, ეყოლებათ შვილი გარკვეული სეხით დაავადებული, რომელიც ფარულია და მხოლოდ ათეული წლების შემდეგ, უკვე მოზრდილ ადამიანს გამოაჩნდება? თანამედროვე გენეტიკას უკვე შეუძლია იწინასწარმეტყველოს ბევრი შთამომავლობითი დაავადება ჯერ კიდევ ჩვილის ქვეყნად გაჩენამდე — მისი შთამომავლობის, მისი მემკვიდრეობითობის ფაქტორების ანალიზის საფუძველზე. თუმცა ხშირად ეს დასკვნები სავარაუდოა ხოლმე. ექიმისათვის კი დიდი მნიშვნელობა აქვს იმას, რომ გამორიცხოს ყოველგვარი გაურკვევლობა. არა უშავს, დღეს, როცა მედიცინის არსენალი ასალი მეთოდებით შეიჭედა, ამის მიღწევაც შესაძლებელია. მართალია, ასეთი გამოკვლევები ისე საგულდაგულოა, რომ აუცილებელი სიზუსტის მიღწევა შესაძლებელია მხოლოდ ათასობით, ზოგჯერ კი მილიონობით უჯრედის შესწავლის შედეგად, მაგრამ სრულიადაც არ არის საჭირო მთელი ეს უზარმაზარი რაოდენობა ხელთ გვქონდეს სამუშაოს დასაწყისისათვის. იგი შეიძლება ასი უჯრედითაც დავიწყოთ.

მაგრამ ეს ასი უჯრედიც როგორ მოვიპოვოთ ისე, რომ არც ნაყოფს ვავნოთ და არც დედას? საჭიროა შიგიღოოთ ნაყოფის ასლო არსებული სითხის მცირე რაოდენობა, , რომელიც უნდა შეიცავდეს ნაყოფისაგან მოცილებულ უჯრედებს. აი მათი საშუალებით უკვე შეგვიძლია დავიწყოთ ყველა შემდგომი გამოკვლევა. დრო თან ისე უნდა იქნას შერჩეული, როცა სითხეც ბევრია და ნაყოფიც პატარაა, მოძრავი. ხშირად ეს ორსულობის 16-20 კვირაა. თუ ანალიზმა აჩვენა, რომ ნაყოფის დაავადების წინასწარმეტყ თანამედროვე მედიცინა ჯერჯერობით უძლურია, დედას რჩება დრო, რათა შეწყვეტოს ორსულობა, ადარ გაიჩინოს ავადმყოფი შეილი. მემკვიდრეობითი დაავადება მრავალია, გამოუვლინებელია ამ დაავადებათა ბევრი მიზეზიც. ზოგ შემთხვევაში დამნაშავეა მემკვიდრეობითობის ერთეულები — გენები. გენი დევს ქრომოსომაში — საოგრად დაგრეხილ სხეულაკში. ასეთი სხეულაკები მოთავსებულია უჯრედის ბირთვში. რიცა უჯრედი იხლიჩება, ქრომოსომა განსაკუთრებულად კარგად შეინიშნება, და აი სწორედ ამ დროს არის შესაძლებელი დავინაბოთ მათი ინდივიდუალური თავისებურებები. ქრომოსომებს წყვილ-წყვილად ითვლიან. ქალის უჯრედში 23 ასეთი წყვილია, ხოლო კაცისაში — 23-ე წყვილს ერთმანეთისაგან განსხვავებული ქრომოსომები წარმოადგენენ.

ზოგიერთი დაავადება, მაგალითად, გემოფილია, დაკავშირებულია სწორედ ერთ-ერთ შეუწყვილებელ ქრომოსომასთან და ამიტომაც „ეს დაავადება მხოლოდ კაცებს უნდა-აქვს. როცა გაიზრდებიან, ასეთი ავადმყოფები ასრულებენ მხოლოდ არაკვალიფიციურ, იოლ სამუშაოს, ხშირად კი თავის თავსაც ვერ უვლიან. აქვე დავძენთ, რომ 40 წლის ქალებს ასაკის ზევით ვარაუდით ათჯერ უფრო მეტად შეიძლება ეყოლოთ ავადმყოფი მემკვიდრე, ვიდრე — 25-წლიანებს.

ცნობილია მემკვიდრეობითი დაავადებების დიდი ჯგუფი, რომლებაც საფუძვლად უდევთ ნივთიერებათა ცვლის დარღვევა. ეს კი იმიტომ ხდება, რომ იცვლება რომელიღაც გენი და ის ფერმენტები, რომლებსაც იგი „ბანაგებს“, საკმარისი რაოდენობით არ არის. ჩვეულებრივად, ორგანიზმი ეგუება ამას და ფერმენტის დეფიციტის კომპენსირება ხდება მეორე ნორმალური გენის ხარჯზე. დაავადება კი ბავშვს უჩნდება იმ შემთხვევაში, თუ შეცვლილ გენებს ორივე მშობლისაგან იღებს. მაშინ ვითარდება ნივთიერებათა ცვლის

საანამ გვიან არ არის

დიაგნოზი დაბადებამდე

ბათ ხოლმე. თავად, ასეთი სქესთან დაკავშირებული დაავადებების არსებობა ხშირად აუცილებელს ხდის ჯერ კიდევ დაბადებამდე განვსაზღვროთ ბავშვის სქესი. მაგრამ როგორ? საბედნიეროდ, არის ერთი დეტალი, რომელიც საშუალებას გვაძლევს დავძლიოთ სიძნელე. თურმე განვითარების ადრეულ სტადიებში გოგონებს ერთ-ერთი ქრომოსომა აქტიურობას კარგავს, მისი ნივთიერება თანდათან მკვრივდება და იღებს ბირთვის კიდეზე პაწაწინა შავი სხეულაკის — სქესის ქრომატინის სახით. თუ ეჭვობ, რომ მოცემულ ოჯახში შეიძლება ავადმყოფი ბავშვი დაიბადოს, ექიმი ნაყოფის უჯრედებში სწორედ სქესის ქრომატინს ეძებს. თუ იგი არსებობს, — ე. ი. გოგონა დაიბადება და შიშიც უსაფუძვლოა, ხოლო თუ სქესის ქრომატინი არ არის — ბიჭი იქნება. რა თქმა უნდა, იგი აუცილებლად ავადმყოფი როდი აღმოჩნდება, თუმცა რისკი მაინც საკმაოდ დიდია — 50 პროცენტის ფარგლებში.

ნაყოფის ასლო არსებული წყლის გამოკვლევის მეოხებით შესაძლებელია გამოვიცნოთ ათეულობით მემკვიდრეობითი დაავადება. ხოლო ადრეულ დიაგნოსტიკას ყოველთვის თვალსაჩინო შედეგები ასლავს. ტეჰერი მაგალითია დაუნის დაავადება. მისი სამწუხარო ნიშნები ცნობილია: პაწია თავი, ნახევრადღია პირი, ბრტყელი სახე წამოწეული ღაწვებით, მსხვილი ენა, და რაც მთავარია, გონებრივი სიჩლუნგე. და ყველაფერი ეს იმის გამო, რომ ბავშვს ერთი ზედმეტი ქრომოსომა

ჩვენი კინოაფიშა

დაკარგული ექსპედიცია

ფილმში მოთხრობილია ამბავი იმ ერთ-ერთი პირველი ექსპედიციისა, რომელიც რევოლუციის შემდეგ, საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების პირველ წლებში გაეგზავნა ცომბრის უმდიდრესი ოქროს საბადოების შესასწავლად. ფილმი სათავგადასავლო ხასიათისაა. მასში ნაჩვენებია ექსპედიციის გმირობა და მამაცობა. კინოსურათში პოპულარულ მსახიობებს ნ. გრინკოს, ე. სიმონოვას, ნ. ოლიალინს, ლ. ბრიგუნოვს პარტნორობას უწევს ჩვენი თანამემამულე ვ. კეკანაძე, (გორკის სახელობის კინოსტუდია).

ჯოკეის ამბები

დიდი საერთაშორისო ტურნირები

გუშინ პროფესიონალებთან საბჭოთა ჰოკეისტების შეხვედრების სუპერსერიის უკანასკნელი მატჩი გამართა მოსკოვის „კრილია სოვეტოვა“ (ეს შეხვედრა ჩვენი დროით გვიან დამით გაიმართა), დღეს კი თავისი ბოლო ასპარეზობა აქვს ცსკა-ს.

პირველი შეხვდა „ნიუ-იორკ აილენდერსს“, მეორის ვეტოქეა სტენლის თასის ბოლო ორი წლის მფლობელი „ფილადელფია ფლაიერსი“, ორივე თამაშს დღეს ვსახავთ ცენტრალური ტელევიზიით, შესაბამისად 16 ს. და 55 წუთზე და 22 ს. და 30 წ.

როგორც იქნა გადაწყდა დიდი საერთაშორისო ტურნირის ჩატარება კანადაში. მონაწილეობას მიიღებენ სსრ კავშირის, ჩეხოსლოვაკიის, შვეიცის, ფინეთის, აშშ-ის გუნდები და უძლიერესი პროფესიონალებისაგან შედგენილი კანადის გუნდი. ასპარეზობა გაიმართება წლეულს, 1-დან 17 სექტემბრამდე. ეს ოფიციალურად გამოაცხადა ოტავაში ეროვნული ჯანმრთელობისა და სოციალური უზრუნველყოფის მინისტრმა მარკ ლალონდმა.

მინისტრმა განაცხადა აგრეთვე, რომ კანადის ნაკრები გამოვა 1977 წლის ვენის მსოფლიო ჩემპიონატში და იგი შედგენილ იქნება ჰოკეის ნაციონალური ლიგისა და ჰოკეის მსოფლიო ასოციაციის საუკეთესო პროფესიონალი მოთამაშეებისაგან.

„კომსომოლსკაია პრავდის“ პრიზზე

ჩინებული შედეგები

თბილისის საცურავ აუზში გაზეთ „კომსომოლსკაია პრავდის“ პრიზზე გამართული საკავშირო ტურნირის ბოლო დღეს კვლავ წარმატებით გამოვიდა ჩვენი დედაქალაქის კიდევ ერთი წარმომადგენელი. 61-ე საშუალო სკოლის მე-8 კლასის მოსწავლემ სოსო ელბაქიძემ კოშკიდან სტარტში 1960-61 წლებში დაბადებულთა შორის მესამე საპრიზო ადგილიც დაიკავა და პირველად შეასრულა სპორტის ოსტატის, ნორმაც — 455,76 ქულა.

აღსანიშნავია, რომ გამარჯვებულის ვ. ლობინცევის (ვორონეჟი) და მეორე პრიზიორის ვ. ვორობეის („სპარტაკი“, მინსკი) შედეგები (513,70 და 483, 42 ქულა) აღემატება საერთაშორისო კლასის სპორტის ოსტატის ნორმატივს.

ბ. ქვათაძე.

„ტყავის ბურთის ირგვლივ“

რა ხდება ფეხბურთის სამშობლოში?

საშობაო დღესასწაულების დროს ბი-ბი-სის ტელევიზიის სპორტული გადაცემების რედაქციამ ინგლისის ეროვნული ნაკრების მწვრთნელს დონ რივის 1976 წლის კალენდარი მიართვა, სადაც თორმეტის ნაცვლად თოთხმეტი თვე იყო. დონ რივი 1975 წელს ინგლისური ფეხბურთის ფიასკოს დროის სიმცირეს მიაწერდა, ინგლისელები თავისი ფეხბურთის მორიგ მარცხს ჩვეულებრივი იუმორით შეხვდნენ: მართლაც და ნეტი რა დარჩენოდათ — ბრიტანულ ფეხბურთის წარეტაგნლობა წარუმატებლობაზე სდევდა ევროპის ჩემპიონატზე. ინგლისის, შოტლანდიის, უელსისა და ჩრდილოეთ ირლანდიის გუნდებიდან მხოლოდ უელსის ნაკრებმა განვლო საკვალიფიკაციო ტურნირი და მეოთხედფინალს მიაღწია. ინგლისური გაზეთები სარკაზმით წერდნენ: „ჩვენ ოთხი გუნდის ნაცვლად ერთი გუნდი უნდა გვყავდეს და ამ გუნდში მხოლოდ უელსელები უნდა ვთამაშობთ“. უელსი რეგბის მოთამაშეებით არის განთქმული და როგორც გაზეთები გვარწმუნებდნენ, იქ მხოლოდ თერმეტი კაცი თამაშობს ფეხბურთს და სწორედ მათ შეადგინეს ეროვნული ნაკრები, რომელმაც ავსტრიის გუნდი დაამარცხა გადამწყვეტ მატჩში. ჩრდილოეთ ირლანდიის ნაკრების იმედი არავის ჰქონია. ჯორჯ ბესტის გარეშე მათ ხომ არაფერი გამოუდიოდათ (სხვათა შორის, ჯორჯ ბესტი კვლავ დაუბრუნდა ფეხბურთს. ორი წლის განმავლობაში იგი ბიზნესს მისდევდა, მაგრამ, ეტყობა, ხელი მოეცარა და „უფრო სარფიან“ საქმეს დაუბრუნდა. ოცდაცხრა წლის ფეხბურთელმა მეორე ლიგის გუნდ „სტოკპორტთან“ დასდო ჯერჯერობით მხოლოდ ერთთვიანი ხელშეკრულება და ძველებურად რამდენიმე გოლიც გაიტანა). რაც შეეხება ინგლისსა და შოტლანდიას, მათი ეროვნული ნაკრებების თამაშმა გულშემატკივრებს ნამდვილად გაუცრუა იმედი. მოთამაშეებმა და განსაკუთრებით კი მწვრთნელებმა კრიტიკის ქარცეცხლში გაიარეს, ყველაზე მეტად დონ რივის მოხვდა. ფედერაციამ მას მომავალი წელი გამოსაცდელ ვადად მისცა, ხოლო ბი-ბი-სიმ, როგორც ზემოთ ითქვა, თოთხმეტთვიანი კალენდარი.

ახლა, მცირე ხნით ინგლისის ეროვნულ ჩემპიონატს გადავავლოთ თვალი. ტურნირმა ეკვატორს გადაალახა; მეორე წრე დაიწყო და ჩემპიონობაზე სულ ცოტა ხუთი გუნდი აცხადებს პრეტენზიას. ცხრილს სათავეში „ლივერპული“ მოეკავა. გუნდმა კარგად დაიწყო სეზონი, სულ ლიდერებში იმყოფებოდა და რამდენიმე ჩინებული მატჩიც მოიგო. განსაკუთრებით სამახსოვრო იყო „მანჩესტერ იუნაიტედთან“ მოგებული თამაში ლივერპულში ანფილდის სტადიონზე და იქვე უახლოესი მოწინააღმდეგის „ქუიზზ პარკ რეინ ჯერსის“ დამარცხება. ამ მატჩებში მთელი გუნდი კარგად თამაშობდა, მაგრამ განსაკუთრებთ გამოიჩინეს თავი ინგლისის ნაკრების წევრებმა ნახევარმცველმა კევინ კიტანმა, მეკარე ჰატ ჯენინგსმა და უელსის ნაკრების ზოთამაშემ ჯონ ტოშაკმა. მეორე ადგილზე „მანჩესტერ იუნაიტედია“. უკანასკნელ ინტერვიუში ამ გუნდის მწვრთნელებმა, ინგლისური დიპლომატიის საუკეთესო ტრადიციების მიხედვით თქვეს, რომ წელს ჩემპიონები ვერ გავხდებით. მზად არა ვართ, მაგრამ იმედი გვაქვს, იქნებ ვცდებითო. ე. ი. უნდა ველოდოთ, რომ გუნდი ძალ-ღონეს არ დაიშურებს და ჩემპიონობისათვის იბრძოლებს. მესამე ადგილზე „ლიდს იუნაიტედია“.

ზ. ბაჩიჩილაძე.

ლონდონი — თბილისი.

ჩვენს მკითხველს

1975 წელს „კომუნისტის“ ფურცლებზე დაბეჭდილი საკომპოზიციო მასალა ჩვენი მკითხველებისათვის დიდად საინტერესო იყო — შარშან, მთელი წლის მანძილზე „მერანის“ სახელზე სამი ათასამდე წერილი შემოვიდა.

იმედია, მკითხველები კვლავ გაგრძელებენ შემოქმედებითს კავშირს „მერანთან“, რომლის სამუშაო გეგმები ახალ წელს რამდენიმე საინტერესო ღონისძიებას და მათ შორის საკადრაკო ამოცანებისა და ეტიუდების ამოხსნის კონკურსის მოწყობასაც ითვალისწინებს.

მოგვყავს გასულ წელს გაზეთში გამოქვეყნებული სამი უკანასკნელი ნაწარმოების მოკლე ანოტაცია, რომლებიც მრავალმა ჩვენმა მკითხველმა შეგვატყობინა:

დ. ნეუკოგი (28/IX-75) — 1. ga5!

რ. დადუნაშვილი (8/X. 75) — 1. d5 4. cd a4 5. d6 a3 6. d7 a2 7. d8♕+! 8. e6+ 9. d8♗+ უკანი.

3. ბრონი (18/X-75) — 1. ed5!

მომავალში „მერანი“ კვლავ გამოაქვეყნებს იმ ამომხსნელთა გვარებს, ვინც პირველი გამოგზავნის სწორ ამოხსნას. გისურვებთ წარმატებას!

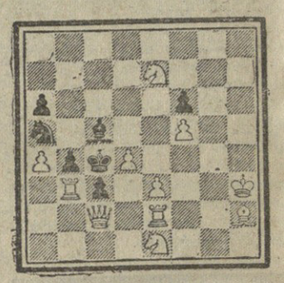

შამათი 4 სვლაში

ველით თქვენს ამოხსნებს, ძვირფასო მეგობრებო!

ვ. ნეიძე.

„ მერანი“

სკოლამდელი კრებული

რედაქტორი

დ. მჭედლიშვილი.

КОМУНИСТИ ИНДЕКС 86443 УЭ 03114

380096 თბილისი-96, ლენინის 14. რედაქტორის მოადგილეების—99-93-03, 99-03-09, პ/მგ მდივნის — 99-72-80, სამდივნოსი — 99-66-10, განყოფილებებისა: პარტიული—99-87-61, პროპაგანდის — 93-22-93, მრეწველობის — 93-20-54, სოფლის მეურნეობის — 99-52-46, საბჭოთა მშენებლობის — 93-18-70, მეცნიერების, უმაღლესი სასწავლებლებისა და სკოლების — 93-27-58, ლიტერატურისა და ხელოვნების — 99-55-01, ინფორმაციის — 93-16-90, უცხოეთის — 99-60-21, წერილების — 99-73-24, ილუსტრაციის — 93-28-54.

ჩვენი მისამართი და ტელეფონები

საქ. კპ ცკ-ის გამომცემლობის სტამბა, 380008 თბილისი-8, ლენინის ქ. 14

ტელევიზია

11 იანვარი

პირველი პროგრამით

10.00 — ახალი ამბები (გადმოცემა მოსკოვიდან), 10.10 — დილის ვარჯიში. ფერადი გამოსახულებით (გადმოცემა მოსკოვიდან), 10.30 — „მაღვიძარა“. ფერადი გამოსახულებით (გადმოცემა მოსკოვიდან), 11.00 — კინოჟურნალი, 11.10 — დოკუმენტური ფილმი „ასეთი ახალგაზრდობა“ (ქართულ ენაზე), 12.00 — „კინოაფიშა, 12.40 — „მულტფილმები, 13.00 — „მუსიკალური კიოსკი“. ფერადი გამოსახულებით (გადმოცემა მოსკოვიდან), 13.30 — „კინოს მოყვარულთათვის“, 14.30 — ფერადი ქართული მხატვრული ფილმი „ფიოსმანი“, 16.00 — „ჯანმრთელობა“ — სატელევიზიო პროგრამა, 16.30 — „საერთაშორისო პანორამა“. ფერადი გამოსახულებით (გადმოცემა მოსკოვიდან), 17.00 — მოსწავლეთა არდადეგების გამო: „ტელევიზია მასპინძლობს“ (განმეორებით), 17.40 — კინონარკვევი, 18.10 — „ახალი, ეკონომიური, ეფექტური“..., 18.30— ნახატი ფილმი, 18.40 — „ახალგაზრდობა“ — სატელევიზიო პროგრამა, 19.10 — „ქართული საბჭოთა ხელოვნება“ — სილოვან კაკაბაძე, 19.45 — „ამღერებული ოჯახები“, 20.45 — „მოამბე“ — საინფორმაციო პროგრამა, 21.00 „ კინომოგზაურთა კლუბი“, ფერადი გამოსახულებით (გადმოცემა მოსკოვიდან), 22.00 —„ვრემია“ — საინფორმაციო პროგრამა, (გადმოცემა მოსკოვიდან), 22.30 — — საესტრადო წარმოდგენის ფრაგმენტები.

მეორე პროგრამით

18.05 — კინონარკვევი, 18.35 — მხატვრული ფილმი „მკვდარი სეზონი“ (მეორე სერია), 19.40 — დოკუმენტური ფილმები: „დე, მუდამ იყოს მზე“! და „ლონდონის კონცერტი“, 20.30 — კონცერტი.

რადიო

12 იანვარი

პირველი პროგრამით

06.05 — უკანასკნელი ცნობები, 06.35 — ვ. გოკიელი. პირველი საორკესტრო სუიტა, 06.50 — „სოფლის დილა“, 07.30 — დილის კონცერტი, 08.00 — გაზეთ „პრავდის“ მიმოხილვა (გადმოცემა მოსკოვიდან), 08.10 — საბჭოთა კავშირის ხალხთა მუსიკა, 10.00 — ცენტრალური გაზეთების ფურცლებზე (გადმოცემა მოსკოვიდან), 11.05 — შ. მშვილიძე. ოპერების ნაწყვეტები, 11.45 — საუბარი „მყარი საკვები ბაზა — მეცხოველეობის განვითარების მთავარი პირობა“, 12.15 — ქართული ხალხური სიმღერები, 12.25 — „პოეზია უპირველეს ყოვლისა“ — ვაჟა-ფშაველას ლექსები, 12.30 — ნ. გუდიაშვილი. სონატინა, 12.40 — კომენტარი საერთაშორისო თემაზე, 12.45 — მღერის ე. პიეხა, 13.15 — ამინდის ბიუროს ცნობა, 13.30 — გაზეთ „პრავდის“ მოწინავე სტატია, 17.15 — მოსწავლეთათვის. რადიოთადგმა „იაკობ გოგებაშვილი“, 18.05 — ო. თაქთაქიშვილი. ვოკალური ციკლი ს. ჩიქოვანის ლექსებზე, 18.45 — მსუბუქი მუსიკა, 19.00 — „რუსთაველის მეტალურგიული ქარხანა მეათე ხუთწლედში“, 19.15—ქართული ხალხური სიმღერები, 19.45— ო. თევდორაძე. „ქართული სიუიტის“ ფრაგმენტები, 20.20 — ქ. ბიზე. ოპერა „კარმენი“, 23.30 — ბ. ჩიმაკაძე. სიმღერები.

თეატრები

11 იანვარი

ზაქარია ფალიაშვილის სახელობის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო აკადემიური — **გედის ტბა** (დღისით 1-ლი აბონ. მე-3 წარმოდგენა მოსწავლეთათვის), **ქეთო და კოტე** (საღამოს, მე-15 აბონ. მე-2 წარმოდგენა); შოთა რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო აკადემიური — **დაბრუნება** (დღისით), **კავკასიური ცარცის წრე** (საღამოს); **კოტე მარჯანიშვილის** სახელობის სახელმწიფო აკადემიური — **ჭრილ ოგბა** (დღისით), **თვალი ანტიოსანი** (საღამოს); **ვასო აბაშიძის** სახელობის მუსიკალური კომედიის—**ნაცარქექია** (დღისით), **პაემანი ცაში** (საღამოს); **საქართველოს** მინიატურების სახელმწიფო — **ნაპრები** (დღისით). **ზოგიერთის მზის დაბნელება საქართველოში** (საღამოს).

ოა ეწარმოთ, ოა მოეთხრობოთ